

ningen er det bare en vidstrakt meterhøy ruinhaug, hvor forbrennte murrester er sunket sammen. På samme måte er det store Rahjanhavi-hotell behandlet, samt byens to folkeskoler, hvorav den ene kanskje var Finnlands mest moderne skolebygning. Bare i utkanten av byen står omkring 30 hus igjen. I sentrum er intet tilbake, uten merkelig nok den gamle jernbanestasjon og ett forrettingsbygg. De to mer enn 100 meter lange kombinerte jernbane- og vei-bruer over Ouansjakki og hemijakki er sprengt og forsvunnet i selva. På den nedbrennte jernbanestasjon er alt rullende materiell, som ~~fernkam~~ fantes der, fullstendig ødelagt. Den ødeleggelseskunst, som tyskerne har gitt så mange prøver på i Finland, har intet steds feiret så store triumfer som i Rovaniemi. Det store fylkessykehus og kirken med kirketårnet er helt lagt i grus. Ikke engang minnesmerket over de døde fra 1918 har fått være i fred. Det er veltet overende og skadet. Det store Muuralasanatoriet 25 km. syd for Rovaniemi er også ødelagt. Byen var et stort sentrum for skisporten og hadde i sin nærhet to skibakker, hvorav den ene vel var en av de beste og største i Finland. Også disse har tyskerne sprengt i stykker og ødelagt. Tar man en tur i omegnen finner man rett som det er små runde askhauger. Det er det eneste som er igjen av høy- og halmstakker, som tyskerne ikke klarte å få med seg. Men en masse ting er ført bort. Det var ikke uvanlig å se biler med hele møblementar, skjont ingen forsto hva tyskerne skulle med det. - Det er ikke å undres over at finnene er blitt bitre fiender av tyskerne, når de ser hvorledes de ganske unødige ødelegger alt hva som finnes av verdi på sin retrett. Det gir oss også en anelse om hvordan tyskerne har herjet i de land hvor de under retretten har fått tid til å utfolde hele sitt ødeleggelsesraseri.

Fra Hjemmefrontens ledelse:

Vi har nettopp fått vite at fienden skal gå igang med drastiske tiltak for å knekke motstandsbevegelsen i Norge. Vi må være forberedt på razziaer, avsperringer, arrestasjoner og terror i hittil ukjent omfang. Enkelte steder er angrepet allerede begynt, og hovedoffensiven er forestående. -- Den norske motstandsbevegelsen har seg ikke rakk knekke, men situasjonen er alvorlig. Vi må beskikke vart hus og holde hodet klart. Ved omtanke, kald beregning og disiplin skal vi bryte angrepet. -- Vi har gitt følgende dagsordre:

- 1) Legg omhu og arbeide i dine forsiktighetsforanstaltninger. Ta ingen unødvendige sjangser. Saken krever modig innsats, men dumdristighet er fiendens forbundsfelle. Uforsiktighet og tankeløshet kan få de alvorligste følger for landet. Den uforsiktige rammer ikke bare seg selv.
- 2) Skriv minst mulig. Brann overflødig papirer idag. Gå minst mulig rundt med hemmelige papirer på deg. Må du gjøre det, gjem dem godt.
- 3) Oppbevar alt hemmelig stoff slik at fienden ikke finner det ved husundersøkelse eller razzia. Rett på dette idag.
- 4) Alle navnelister er forbudt. Tilintetgjør dem med det samme.
- 5) Snakk ikke til noen utenforstående om ditt arbeid i hjemmefronten, ikke din beste venn, ikke din kone. Gjør dette til regel fra idag.
- 6) Pass ditt eget arbeide og bland deg ikke opp i andres. Vær ikke nysgjerrig. Det gjelder å vite minst mulig.
- 7) Se deg for. Fienden kan sitte på vakt der du venter å finne en medarbeider. Forviss deg på forhånd om at alt er klart.
- 8) Gå i dekning når det er fare for at du kan bli tatt. Bli der til faren er over, husk at fienden ikke alltid slat til med det samme. Forvicksle ikke lettsinn og mot.
- 9) Du, som står utenfor det aktive hjemmefrontsarbeide, må tie stille med det du tilfeldigvis får vite eller kommer over. Det er din plikt.

I Moskvaradioen ble det forleden sendt et varsel til det tyske folk, hvor det heter: Tysklands sentrum kommer snart til å bli slagmark. Det finnes ingen ting Himmler, Göring eller Hitler kan gjøre for å stanse den allierte storm mot det tredje rike. Nazistenes siste stund er kommet.

2. november 1944.

4. årgang.

Følgende direktiv til hjemmestyrkene er sendt ut av forsvarsjefen. Jeg vet at situasjonen er særlig alvorlig. Jeg vil understreke at det som skjer nord på ikke gjør noen innvirkning på de styrker som ikke befinner seg i kampområdet. Parolen er denne: Ungå åpen kamp. Bevar organisasjonene. Dere vil få ordre gjennom kjente kanaler og gjennom kringkastingen når tiden er inne til aksjon i samsvar med situasjonen. Vær på vakt mot falske ordre. Følg de ordre som kommer den ansvarlige hjemmefrontledelse.

Vestfronten. Lommen syd for Scheldemunningen er no likvidert. det er ialt tatt 10400 t. fanger. Den t. øverstkommanderende i dette område ble tatt til fange igår sammen med 2000 av sine soldater. Restene av den 15. t. arme trekker seg hurtig over Maas. All. styrker har satt over elva og holder et brohode som er 2 km. bredt. De brit. landgangsstyrker som ble landsatt på Walcheren igår har hatt god framgang. Westcapellet og størsteparten av Vlissingen er på all. hender. Fienden gjorde ingen motstand mot de all. flyangrep under landgangen. Det er også voldsomme kamper på Beverland og tyskerne er drevet ut av sine støttepunkter. De tyske stillinger som hittil har forhindret de alliertes bruk av Antwerpens store havneområde er nå på det nærmeste likvidert. Hitler hadde gitt ordre til disse styrker om å holde ut for enhver pris. Det ble tatt 600 t. fanger på Walcheren igår. De allierte fortsetter framgangen inne i Nederland/ hvor de på flere steder er gått over til offensiv. Hollandske og belgiske soldater deltar no i kampen mot tyskerne på vestfronten. På de øvrige frontavsnitt i vest er det økende kampvirksomhet. I Vogesene raser det heftige kamper og tyskerne drives stadig tilbake. I Meielområdet mistet tyskerne 56 tanks igår. Brit. og am. bombefly angrep igår mål i Oberhausen, Berlin, Köln, Coblenz og Ham. Brit. bombefly fra Italia angrep mål i Wien distriktet igår. Italia. 8. arme har forsterket sine 2 brohoder over Ronco. I en oversikt fra gen. Alexander meddeles at tyskerne hittil har hatt et tap som svarer til 15 fullt oppsatte divisjoner i Italia. I de siste 6 måneder er det tatt 194000 fanger. Kesselnings hensikt å stoppe de alliertes frammarsj nordover er ikke lyktes og tyskerne har ikke vært istand til å holde noen frontlinje for lengere tid siden nederlaget ved Cassino. Hellas. I Hellas har brit. tropper inntatt Saloniki. Andre brit. og greske tropper står 13. km. fra den jugosl. grense. Brit. flåtestridskrefter har i de siste 6 uker senket 31 t. krigsskip i Agerhavet.

Østfronten. Det meldes om sterk russisk framgang mot Budapest. Det heftigste angrep føres mellom elvene Donau og Theiss. I et enkelt avsnitt her ble det tatt 4000 fanger og 15000 fallit. Over hele den ung. front merkes sterk tendens til oppløsning og det ser ut som om det tysk-ung. forsvaret holder på å bryte sammen. Ungarske soldater begynner å innse det håpløse ved situasjonen. En tropp på 40 mann ble etter ordre fra en tysk offiser skutt for å ha undratt seg kamp. Russerne står no 50 km. fra Budapest. Byen trues også av tropper som kommer fra Checkoslovakiet. Det store trafikksentret Keckskimet ble stormet igår etter voldsomme gatekamper. Tyskerne og ungarene overgir seg i et slikt antall at man ikke har tallet på det rene. I Øst Preussen kaster tyskerne fram sine reserver i nyttesløse angrep i forsøket på å drive russerne ut av landet, men russerne holder sine stillinger og taper tyskerne for menn og materiell. Det foregår et ensidig opslitningsslag for tyskerne. Fra Finskefronten meldes at Petsamoområdet er renset for tyskere. Det er harde kamper mellom tyskerne og finnene i Nord-Finnland. Finnene har tatt en by på den Nord-svenske grense. Det foreligger intet nytt fra kampene i Nord-Norge. Men tyskerne tvangsevakuerte den norske sivilbefolkning og legger alle områder i grus og aske etter seg. Tyskerne har vanskeligheter med å få evakuert sine soldater såvel fra Østersjøområdene som fra Ishavsfronten. Russerne melder om å ha senket 250 større og mindre fartøyer. Danmark. Brit. Mosquitofly foretok igår et presisjonsangr. mot gestapos hovedkv. i Arhus. De slapp sine bomber fra 3 meters høyde. Huset og arkivet ble totalt ødelagt. Svindelen setter rekord; Minister Fr. Prytz er av quisling utnevnt til Storkors av St. Olav for fremrag. landsgavnlig innsats. Kommentarene gjør seg selv. Q. har self. ingensomn. rett til å gjøre dette. Den utnevnte er en forfengelig bajass med mange mørke pletter på sitt rulleblad. En bølge av latter vil gå over landet fra Nordkapp til Lindesnes. Skamløsheten kjenner ingen grenser.

En innsender har sendt oss nodenstående dikt og det passer nok desværre ganske godt på en sørgelig stor del av vår bondestand idag, og det bønder som i det daglige liv gjerne regner seg for å være både nordmenn og gode jøssinger

BONDENS HØYSANG. (Mel. Blant alle lande i øst og vest....)

Eg er en kristelig bondemann,
som tenar pønger som havets sand,
trass mango klagar med tomme magar
i alle land.

Gid krigon varte i mange år,
så fekk eg likare levokår,
for alle prisar i alle krisar
i været går.

Da først kom handelen rett i sving,
med rike kunder på kvar ein fing,
men den som tingar og prisen tvingar,
får ingen ting.

For smør så må du nok seksti gi,
den prisen er deg visst ei for stri.
Men hundrolappen - på røde rappen -
skal prisen bli.

Fem kroner får eg for tyttobær,
og blander oppi litt rognebær.
Det er kjø fusk i med litt mer rusk i
sønn her og der.

Og bjørkevoden er godt i pris,
men og tar tillegg for rotafllis.
Og så for kjøring og mat og føring,
naturligvis.

For frukt forlanger eg ka eg vil,
og folk betaler og takker til.
Nei, denne talen om maksimalen
er berre dill.

Ja, det er herligt å ha ein gard,
og god fortanast på alt ein har.
Men er det skam monn å tena mammon
i dessa dar.

Nei, eg kan visa kor godt det går
å blande gudsfrykt med gode kår.
Eg er den eldste - iblandt dei frelste -
i bygda vår.

Til sundag går eg til misjonsfest,
for sjela koster då allermest.
Og har du trela, så trenger sjela
litt åndens fest.

Eg tykkjer tida er berre bra
og derfor er eg så sjøleglad.
Tenk Herren blidgjort og synda frigjort.
Halleluja.

G J E N G A N G E R E N (Særtrykk) 6. nov. 1944.
Tyskernes grusomheter i Norge stemples i den svenske riksdag.

Det er tydelig nok at det tyske trykk ikke lenger hviler så tungt over å det svenske folk og tvinger den offentlige debatt inn i så forsiktige former som før. Det svenske folk er forlengst klar over at Tyskland er ferdig, og dermed er også den frie tale kommet til sin rett igjen. Det fikk man et klart bevis for nettop no for noen dager siden under utenriksdebatten i den svenske riksdag. Det var nettop dagen etter at utenriksminister Trygve Lie og justisminister Terje Vold var kommet til Stockholm, og da de også besøkte riksdagen ble de under applaus, av statsministeren hilst velkommen til Sverige.

I regjeringens utenriksklæring het det at det svenske folk er dypt oppskakot og oprørt over tyskernes opptreden i Norge og Danmark - og intet kan hindre at disse handlinger får direkte virkning på Sveriges forhold til Tyskland. "Vi kan ikke godta den opfatning at det som foregår i våre naboland ikke angår oss. Tysklands avvisende holdning vil ikke hindre regjeringen i fortsatt å understreke dette." - Erklæringen nevner videre at den svenske hjelpevirksomhet i Norge tross alle vanskeligheter er opprettholdt og utvidet. Socialministerens tidligere uttalelser om at Sverige ikke vil være noe asyl for krigsforbrytere og quislinger ble også understreket i regjeringserklæringen.

Debatten i de 2 kamre var meget interessant og dreiet seg i det vesentlige om Norges forhold. Det var i det hele Norges dag, og det falt mange og skarpe uttalelser om de tyske forbrytelser mot det norske folk. Alle talere var enig i regjeringens erklæring om krigsforbrytere og quislinger. Om Norge ble orklæringen forsterket og understreket av en rekke talere. - Formannen i utenrikskomiteen, Undén (s) sa at regjeringen må gjøre allt for å overbevise tyskerne om at deres grusomheter i Norge ødeligger forholdet mellom Sverige og Tyskland i framtiden. Han nevnte fryktelige eksemplar på tysk tortur i Norge, bl.a. at gestapo holdte kokende olje i endetarmen på fangene under forhør. Det er ingen okkupasjon, men et forsøk på med vold og makt å gjøre Norge til et nazistisk protektorat. Den økede terror gir øket skyld for disse forbrytere, og det kommer for lang tid framover til å påvirke vår holdning til Tyskl. - Johannson (h): Som mennesker må vi rope høyt ut vår harme og vår avsky over de voldshandlinger som begås mot vergeløse kvinner og menn i Norge og Danmark. Deportasjoner, som i umenneskelighet overgår gamle tiders slavetransporter, at der tas gidsler på tross av alle rettsbegreper - allt dette kan summeres i ett ord: det er umenneskelig! Det er ett brudd mot menneskehetens, rettsfølelsens og alle vårt kultursamfunds tradisjoner.

Granting (s): Vi må no gå ut fra at Sverige befinner seg på den politiske meridian som løper mellom Moskva og London. - Sandler (s): Ett fritt Norden bør være vår regjeringens arbeidshypotese. - Han anbefalte en politikk no i krigens slutfase like positivt overfor Norge og Danmark som den var overfor Finland under vinterkrigen i 1940. - Fredrik Strøm: Vi må hjelpe til å drive ut den fryktelige nazistiske pest, som truer såle menneskelige verdier, folkens liv og ekstitens. Vi kan ikke gi selve pesten asylrett. For Norge bør vi kunne gjøre det samme som vi i 1940 gjorde for Finland. Han anbefalte en aksjon sammen med de øvrige nøytrale land og Røde Kors til fordel for dem som er deportert til Tyskland som gidsler. - Hagberg mente man kunne stille opp ganske store frivillige korps for Norge og Danmark, slik som man gjorde under vinterkrigen i Finland. I hvertfall burde vi kunne bidra med våpen. - Hallén (s): Vi er på vei bort fra den gamle, klassiske nøytralitets fram mot "ikke krigførende" - og vi må kunne gi Norge og Danmark samme støtte som vi den gang ga Finland. Det er en oppfatning som er levende blant store deler av vårt folk. Disse spørsmål bør overveies sammen med de norske ministre. - Von Friesen (fp): Hjelpen til Norge må økes. - Han talte om den fryktelige terror i Norge og mente at Sverige hadde andre påtrykningsmidler enn de som hittil er brukt overfor Tyskland. Sverige har som bekjent påtatt seg å representere Tyskland i flere land. Kan man fortsatt opprettholde normale diplomatiske forbindelser med et land, som så brutalt tilsidesetter folkeretten?

Som en vil se av dette korte utsnitt av debatten, er det en ganske anderledes åpen, freidig og kvass tone overfor tyskernes terror enn vi før har hørt den fra Sverige. I debatten ble det forøvrig fra Undéns side nevnt at

9. november 1944.

4. årgang.

NS-familier, tyske husholdninger, offiserstjenestegjeng og lign. har de største vanskeligheter med å skaffe seg kvinnelig norsk arbeidskraft. Det er derfor blitt bestemt om at hushjelpere heretter skal kunne tvangsoverføres til tjeneste hos nazistene, og trykkekasser, folketjeneste og forsvarsmann har fått pålegg om å gi dem navnelister over alle hushjelpere. - Det sier seg selv at også denne restriksjonen skal nektes og hindres. Særskilt funksjonærene ved de ovenfor nevnte offentlige kontor må vite hvordan de skal møte påleggene, og de bør holde skarpt øye med hverandre i denne tiden. For hushjelpere gjelder det kravet at de frivillig skal stille sin arbeidskraft til disposisjon for de gode norske familier som mest trenger hjelp, men la nazistene få hjelp av sine egne.

Norgesnytt, Sprengningen i Oslo, kverner kveld på den gamle krigsskole i Tollbodgt. sprengt. Rikshåndboken holdt til her.

2 knottfabrikker sprengt i Sandvika, 1 bensinstasjon på Etterstad, Løyrens mek. verksted, Kampen. I går kveld ble Oslo Sveisebedrift ved Bentsbrua sprengt. Nevnte bedrifter er viktig for den tyske krigføring. I dag morges inntratt en kraftig eksplosjon i en bedrift på Valerenga. Eksplosjonen skyldes ikke labor-tasjefandinger, men et uhell, angivelig p.g.a. en slybeholder. Ulykken har destruktere eller de saknede lokale prester er blitt tildekket tobakk- og brennvinarkort (Tungarbedere).

Kaptein Einar Hattlund ble skutt av en tysker forleden kveld i Fredrikstad. Begravelsen fant sted i går fra vestre kirke under overvældende stor deltageelse. Like ved kirkegården sprengte en tysk avdeling på utmarsj seg vel gjennom begrensingsstaket og marsjerte ved siden av dette syngende og skrålende. En ung mann som ikke kunne stå for tristelsen til å ville kisse et bilde av den delikate situasjon ble oppdaget og arrestert. Seremonien ved gravene foregikk delvis under akkompagnement av tyskernes skråling.

3 vedvarende personer besøkte forleden politikkammeret og foreslo i store frederiktakt og frigjorde en meget viktig fange som Gestapo den følgende dag skulet ha tatt seg av. Vakthavende på kammeret og fengslet ble satt inn i den tomme seilen.

Vestfronten. Kampene ved Scheideunnungen er nå avsluttet. Siden 6. oktober er det tatt ca. 40 000 fanger i dette område. Brit. krigsskip er i ferd med å reise innseilingen til Antwerpen. På øya Walcheren foregår det nå opprensning av de siste 7. troppen. En liten lomme nord for Domburg er det siste støttepunktet på Walcheren. De all. holder hele sydbrødden av Maas, undatt en liten lomme. Heltige kamper foregår i Vossensach. Am. angriper mellom Metz og Nancy. Motstand fra tyskerne side er ikke sterk. Den 3. am. arme har nå gått til en lengre ventet offensiv. Kommandoen sør for Aachen er evakuert av tyskerne. Vedliggende bombard har vært forrettet over kampområdet og mål i Tyskland. Matene har vært værte for syntetisk brensel i Hamburg, Ruhr, samt Leuna-Verken. Dessuten jernbanetokter i Reine, Dortmund-Ems-kanalen er etter forlagt. Mål i Wienområdet er bombet fra Italia. Likelødes troppekonsentrasjoner i Jugoslavia. I Italia har de all. hatt god framgang syd for Rom.

Flottillen Monte Cassala er innatt.

Operasjonene på Estfronten og i Ungarn hindres av voldsomt uvær. I Stillhavet er slaget om Løyt gått inn i sin siste fase. -----

Ved eventuelle krigshandlinger i Norge kan stillingene ikke gjøres de allerte overvåringene vil hindre for operasjonens slik som i Belgia og Frankrike i 1940. Være væpnede styrker utvært og de organiserte styrker hjemme er det som skal være med på krigshandlingene. Derimot må stillingene hjelpe med mat, husly og korrekte opplysninger når de blir bedt om det.

Forsvarssjefen, Kronprins Olav, har inspisert 2 norske Spittre-eskadroner i Frankrike og Belgia og har delt ut utmerkelsen til 12 menn. Han hadde samtaler med Duff Cooper og prins Charles av Belgia. --- Den svenske regj. har garantert den norske et lån på 100 mill. kr. for å dekke løp. utg. i Sverige i de neste 6 måneder. --- Vær forsiktig. Gestapo ventas å få tillaksjon i Oslo

Sverige hadde sine erfaringer for hva de utryliserte tyske innvandrere kunne prestere som en femtekolonne med spionasje osv. for Tyskland. Andre framholdt at fra de baltiske land var det kommet nazistiske flyktninger, som hadde fått anledning til å drive nazistisk propaganda i Sverige.

Hovedinntrykket av debatten var dette at det var en sterk stemning for at regjeringen skal bruke alle påtrykningsmidler, utenom dette å drive Sverige liko inn i krigen, for å la tyskerne forstå at hvis de ikke slutter med sin barbariske opptreden i Norge og Danmark, så blir alle forbindelser mellom Sverige og Tyskland umuliggjort. Det er første gang at så alvorlige og frie ord sies i den svenske riksdag - samtidig som flere talere uttalte sin glede over det norske ministerbosøk og håpet at forhandlingene måtte føre til gode resultater. --- En har forresten forlenget kunnet konstatorer en annen tone i den svenske presse overfor Norge. Tidligere var Handelstidningen i Göteborg og tidsskriftet "Tross Allt" i Stockholm nokså alone om å gå inn for Norge og kreve at Sverige opptredte mindre servilt overfor Tyskland. No er så godt som hele den svenske presse flyttet over på Handelstidningens standpunkt. Krigen gang med Tysklands innbingsning og forestående totale nederlag har selvsagt bidratt mest til å skape den nye situasjon. Men tyskernes mange misgjerninger i de okkuperte land har også vært en sterkt medvirkende årsak. Først trodde svenskene at det ikke kunne være så galt som det ble sagt. De har jo i det hele tatt en tilbøyelighet til å se noe "øvrilgset" på hva det berettes fra Norge. Men bevismateriale ble tilslutt for overvældende både fra Norge og Danmark. Og nå står endelig de tyske krigsforbrytere i all sin heslige og bestialske brutalitet avsløret og i full belysning såvel overfor Sverige som den øvrige verden. Forbitrelsen og avskyen overfor den umenneskelige opptreden, som disse udyr presterer, er det som vi nå ser gi seg utslag bl.a. i riksdagens onstemmige krav om at Sverige ikke må gi asylrett til nazistene - og at folkesolidariteten overfor Norge må gi seg langt kraftigere utslag enn før. --- Det kan ikke annet enn glede oss oppriktig å se denne forandring i det svenske folks opfatning - ikke fordi vi tror at de tyske ubest vil ta noe hensyn til det, men fordi det vil bety adskillig for det frie samarbeid som Norge og Sverige for framtiden må føre i den store gjenoppbygging etter krigen, når nazihumskhetene er skyllet vekk fra vårt land og vi atter går fram påny under demokratiets og folkestyrets og frihetens banner.

De små oppgaver. Alle er klar over at det kreves øket innsats i den sluttfasen av krigen vi nå er inne i, og det er mange som brenner etter å bli med i det "illegale arbeide". Det er oppgaver nok for alle. Mange av dem kan synes små, men de er allikevel av den aller største viktighet. Løser du de "små" oppgaver godt idag, står de bedre forberedt til å ta deg av de "store" når de en dag kaller på deg. - En av disse "små" oppgaver er å tie og å lære å andre å tie. La aldri trangten til å være opp i det" og til å "vite mere enn andre" forlode deg til å snakke om ting som hverken du eller andre skal vite. Kanskje får du se noe "mistenkkelig" en dag. Du skal glemme hva du har sett. Gestapo snuser overallt og dor du minst venter det, ofte. Bemerkninger snappes opp, og hjulet begynner å rulle. Det har hendt så altfor ofte, desværre, og gode nordmenn blir tatt, pint og ofte myrdet. Derfor, ti stille med ting som utenforstående ikke skal vite - alltid og konsekvent. Da gjør du en stor innsats for Norges sak. Og gå enda et skritt til - lær andre å tie. Ta kraftig fatt i andros snakkesalighet.

Får du en fri avis, så send den videre. Å brenne dagens avis or å misbruke den tillit som er vist deg og å svike din plikt som nordmann. Og du skal treffe ditt valg slik at du er mest mulig sikker på at den også kommer videre fra din mottaker. Spred nyhetene, men glem aldri kravet til sikkerheten. Har du stadig tilgang på fri aviser eller er du så holdig å ha radio, har du ikke lov til å ruge over din viden. S p r o s a n n o p p l y s n i n g blant dine landsmenn, men vis forsiktighet. Du skal ikke fortelle at du lytter, men du skal fortelle hva du har lyttet til. Legg stor vekt på å gjengi meldingene korrekt. Omtrentlig viden er ofte værre enn ingen. Og krigsnyhetene er ofte ikke det viktigste. Paroler fra Hjemmefrontens ledelse, meddelelser fra Overkommandoen, råd og anvisninger, er av langt større betydning. Når parolene er gått ut, skal du ikke bare følge dem, men du skal hjelpe andre til å følge dem og kontrollere at de gjør det. Disiplin må vises.

Ad: ~~100-1000~~, politisinspektør Haakon Schønning.

H. S. har i lengere tid dyrket røspørten, ikke bare med iver, men også med dyktighet. Dette har ført til at han no virkelig har fått et helagjeng som på alle måter går god for hr. politisinspektøren og biter alle som drar denne nasjonale hederlighet i tvil. -- I den anledning finner vi grunn til å påpeke følgende fakta i politisinspektørens utvikling under krigen:

- 1) Meldte seg inn i N.S. i oktober 1940. Umiddelbart forut for hans innmeldelse ble det på politikammeret holdt et møte, hvor Schønning, som da var sjef for den politistyrke som var forlagt til Gardekasernen, uttalte at han "for seg og sine offiserer kunne si med 100 % sikkerhet, hvis det går an å bruke et slikt uttrykk, at de aldri kom til å melde seg inn i N.S." Etter 2 konferanser hos Riiser-Larsen var han kun få dager etter dette møte innmeldt som medlem. Han meldte seg ut i slutten av mars 1942.
  - 2) Han medunderskrev Juristproppet i desember 1940, hvori det ble innbudt til dannelse av NS. Juristgruppe.
  - 3) Sjef for treningsleiren i Heggedal, hvor politifolk skulle trenes til politimesterskapet.
  - 4) Tok som førstemann det nyinnstiftede Politiets idrettsmørke, for å stimulere korpsets idrettsmenn til å begynne idrett igjen. Ved 3 og 4 tok han altså aktivt del i forsøket på å bryte idrettsfronten.
  - 5) Etter en opprøp på trikken mellom S. og en konduktør og en vognfører, begynte S. sin rapport til "politipresident" Askvig således: "Ad fornærmelse mot H.S. og den nye polituniformen". -- De 2 trikkefunksjonærer ble arrestert. S hadde også klaget på dem til nazisten dir. Kielland ved Sparveiene. 6) Avla høflighetsvisitt hos Askvig jul- eller nyttårsaften 1943. -- Da politikorpset i 1942 fikk hvite sommerjakker sørget S. for at politifolkene fikk utlevert 2 brune skjorter og svart slips fra N.S. depot.
  - 7) Enne har han gjort seg skyldig i et forhold som er adskillig mere gravevende enn det som er nevnt her, men det er desværre umulig å offentliggjøre dette nå da det ville føre til arrestasjonen av gode nordmenn.
- Aarhus universitet, som ble oppført like før krigen, har tyskerne tatt som hovedkvarter for gastapo i Jylland. Her hadde de samlet et stort kartotek som basis for sine razziaer over hele Jylland. Særlig hadde de i den siste tiden konsentrert seg om å få fatt i alle studentene ved universitetet. Forleden ble universitetet bombet av R.A.F. flyvere og den bygning hvor gastapo hadde sine arkiver, ble fullstendig ødelagt. Det omkom ca. 100 tyskere og over 20 danskere, vesentlig slike som var ansatt hos tyskerne.
- Den finske "Skyddskår", som ble startet av Mannerheim i 1927, og som i sin tid var mere beryktet enn berømt, er nå i henhold til fredsvilkårene besluttet oppløst. Det var Mannerheim selv, som la fram proposisjonen om oppløsningen og riksdegen har enstemmig vedtatt den. Utover landet har imidlertid enkelte skyddskårsjefer nektet å avvepne og i den anledning har innenriksminister Hillilä holdt en radiotale, hvori han alvorlig henstillet til alle å være fullt lojale. Fredsvilkårene skal oppfylles til punkt og prikke, sier han, og det er blitt så meget lettere no når man ser hver barbarisk tyskerne oppfører seg under retretten i Nord-Finnland. -- Det truer med regjeringskrise i Finland idet de socialistiske ministre Egerholm og Vuori har uttalt at de ønsker å tre tilbake fra regjeringen. -- Det har vært adskillig sponning omkring Tanner innen det sosialistiskdemokratiske parti, og det på er tid ut som det skulle bli en splittelse innen partiet av den grunn. No meldes det at det ser ut som Tanner kommer til å trekke seg tilbake. Det skal være avgjort at han ikke får noe flertall på den kongress som partiet no forbereder.
- Tyskerne ~~SentSabew2~~ skal bli en flyvende bombe, som skal kunne sendes fra Tyskl. helt til U.S.A. Foreløpig skal den anvendes mot England og skal kunne sendes fra Tyskl. eller Norge. -- Det er vel den som skal skytes ut fra de nye tyske anlegg på Gaustadtøppen, hvis en skal tro tyskerne.
- Flytrafikk skal bli ek billigere enn jernbane etter krigen, lover et am. firma, som lager et nytt passasjerfly under navnet Martin Mercury. Det tar 36 passasjerer og blir billigere enn jernb. 3 øre pr. km. mot jernb. 5 øre. Vekten for en person med bagasje er satt til 89 kg.

1. eks. G. J. F. G. A. N. G. E. R. I. N. (Særtrykk) 13. november 1944.

På årsdagen for Oktoberrevolusjonen holdt Stalin en tale ved Høyeste Sovjets møte. Han uttalte bl.a.: Krigens 4. år har vært et år av avgjørende seier for sovjetarmene og våre alliertes armeer. Tyskerne er no tvunget til å føre den krig, som de mest av allt har fryktet for - en 2 fronts krig. Derfor er de også slått tilbake til Tysklands grenser, og innen kort tid skal sovjetflagget heises over Berlin. Av de opprindelige 287 divisjoner på østfronten er det no bare 204 tilbake, og derav 180 tyske, resten ungarske. På Teherankonferansen ble det besluttet å tildele Tyskland samtidige slag fra vest, syd og øst og dette skjedde med en fantastisk presisjon. Våre alliertes masselandsetninger fra sjøen og fra luften savner i organisasjon og utførelse ethvert motstykke i historien. Det russiske folk har i disse krigsår utstått mange savn og lidelser, men enigheten i folket har båret fram overalt. Bønder, arbeidere og den intellektuelle del har vært bare hatt ett mål: Allt for fronten. Sovjetfolket hater de tyske volds menn, ikke fordi de tilhører en annen nasjon, men fordi de har bragt uendelig ulykke og lidelser over alle frihetselskende folk. De tyske fascistene har til sitt ideologiske våpen valgt raseteorien, som bygger på menneskehat. Den "utvalgte" tyske rase er derved blitt gjenstand for hele verdens hat. Hitler har lidt ikke bare et militært, men også et politisk og moralsk nederlag, og hans spekulasjon i en eventuell uenighet mellom de allierte fører aldri fram. Det siste året var et år av triumf for vår felles sak mot den tyske koalisjon, og den lysende måten, på hvilken Teherankonferansens beslutninger er gjennomført, er milepæler i vår felles enighet og styrke. Alvorlige meningsforskjeller har ikke forekommet. Historien viser at en periode på 20-30 år er tilstrekkelig for Tyskland til å gjenvinne sin makt. Stalin gjennomgikk de forskjellige forholdsregler, som her er bragt på bane og sluttet med følg: Bortsett fra den fullstendige avvepning av angripernasjonene - han tar Japan med - er det bare ett middel: å danne en særskilt organisasjon av representanter for de fredselvende nasjoner med den oppgave å trygge verdens fred og sikkerhet. Den skal ha til sin rådighet tilstrekkelige væpnede styrker, som øyeblikkelig skal gripe inn og straffe de skyldige". -- En får nå hvilken mening som helst om Russland og bolsjevikene. enkelte ting, og det ikke så helt ubetydelige kan ialfall intet menneske lukke øynene for. Russlands innsats for Europa i kampen mot den største fare som noengang har truet vår verdensdel, og bolsjevikenes arbeide for å bygge opp det russiske folk, materielt og åndelig. Russland er i disse 4 år kommet nærmere i kontakt med de øvrige europeiske folk enn noensinde tidligere. Hva det kan bety for Europa kan sikkert ikke overvurderes. I 1923 uttalte Nansen - en bedre kjenner av russiske forhold finnes kanskje neppe - "Jeg tror at Europas fornyelse vil komme fra Russland." Utenforstående har ingen rett til å dømme den russiske revolusjon, uten å ha inngående kjennesksp til de forhold som kunne framkalle den. De enkeltfaser i den fylte oss alle - som ved enhver revolusjon - med gru og avsky, fullstendig parallell med den rørsel som hele Europas folk måtte gjennomgå under den franske revolusjon i forrige århundre. Alikevel avfødte denne menneskeverdier og karaktertrekk, som senere har vært bestemmende for hele verdens utvikling. Disse menneskeverdier: Liberté, Egalité, Fraternité - var ikke trent fram til det store russiske folk, og det er nettop forbrytelsen mot disse verdier som har skapt det nazistiske voldsregime og bragt det store, tyske folk til avgrunnens rand. -- I England har Stalins tale vakt den største oppsikt, likelødes i Amerika. Engelske kommentarer betegner den likeut som "slutningen på Sovjets isolering". Man gløder seg framfor alt over, at Stalin - likesom Churchill og Eden har gjort - la vekten på den intime forståelse og den gode vilje, som eksisterer mellom Sovjet og vestmaktene. Hans klassifisering av Japan som en angripernasjon har skapt Haasse i de gamle forhåpninger om at Sovjetunionen, når tiden kommer, vil slutte opp om de øvrige i Japankrigen. Daily Express skriver at uttalselsene om Japan idetminste vil "gj. keiserens rådgivere adskillig hodepine".

14. november 1944.

4. årgang.

Norge. Den "frivillige" evakuering av Nord-Norge arter seg på en rar måte. Under transporten sørover blir de evakuerte behandlet som om de var i en fangetransport. En sterk vaktstyrke følger transporten og de får ikke anledning til å sette seg i forbindelse med noen under oppholdet på stasjonene. Selv etter framkomsten til Trondheim blir de likeledes under sterkt vakthold ledsaget til nærmeste samleleir. Vi har sett flere brev som nylig er skrevet av våre ulykkelige landsmenn som av Judas Lie og konsorter ved hjelp av tyske bajonetter blir tvunget til å evakuere. Tyskerne og quislingene har imidlertid ikke skaffet seg noen venner blant de folk som blir tvunget ut av sine hjem. - Det meldes nå at hjelpearbeidet i Kirkenes skrider raskt fram. Arbeidet består i å skaffe de enkelte tak over hodet, da tyskerne har svidd av 90 % av alle beboelseshus. Russernes hjelpearbeide med hensyn til mat og medisiner er i full gang. -- I Jafford er alle beboelseshus ødelagt, undtatt 3 hus og kraftstasjonen. Denne var underminert med 500 kg. sprengstoff, men tyskerne fikk ikke tid til å antende ladningen. -- 32 brit. Lancaster bombefly angrep Tirpitz imorges. - Tyske tropper forlater Norge. Det ene tog etter det andre ankommer nordfra. I løpet av de siste dager er det avgått ca. 20 transportskip fra Moss bestemt for tyske havner. - En hel del jernbanefolk som arbeider på Nordlands- og Trondheimsbanen er blitt internert.

Vestfronten. Amerikanernes offensiv i Metz-Nancyområdet fortsetter. I løpet av lørdag og søndag har am. rykket fram 19 km. og står ca. 12 km. fra Metz. Aube, sydøst for Metz er tatt, og Metz står i fare for bli omringet. De siste meldinger går ut på at tyskerne rømmer Metzområdet. De må også trekke seg tilbake fra Nancy. Amerikanernes brødhode over Mosele er utvidet. Åpningen mellom de am. styrker nord og syd for Metz er nå bare 22 km. bred. Sydøst for Metz er 2 landsbyer inntatt. Lengre syd har am. hatt terrengvinning i nærheten av Luneville. De rykker også fram mot Strassbourg og har her erobret en del småbyer, bl.a. trafikknutep. Chateau Salin. Det ser ut for å være amerikanernes hensikt å skaffe seg operasjonsbaser på tysk jord på denne del av fronten, tross dårlige værforhold. Am. panserstyrker er kommet til Mörchingen 40 km. vest for Saarbrücken. Det er hittil tatt 3600 t. fanger under denne nye off. -- Brit. bombefly har angrepet oljeanlegg i Castrup-Reixel og Gelsenkirchen, og kommunikasjoner i Coblenz, og andre mål, samt lagt ut miner i fiendtlige farvann. -- Churchill og Eden har oppholdt seg i Paris i noen dager og konferert med de Gaulle og andre franske myndigheter. Den franske befolkning har gitt strålende beviser på Churchills enestående popularitet, og har utnevnt ham til æresborger av Paris. -- Den franske regjering har fått tilbud fra de 3 store allierte nasjoner om medlemskap i det Europeiske råd. ---- I Italia er det framgang på begge frontavsnitt. 8. arme har gått over kanalen nord for Forli, som er inntatt, og står nå 10 km. sydvest for Ravenna.

Østfronten. Russ. og jugosl. styrker har gått over Donau på en 70 km. lang front. De rykker fram mot den ungarske byen Tezs. Sydøst for Budapest har russ. tatt byen Pilis, og kontrollerer nå jernbanene øst for hovedstaden. De t. og ung. styrker i vest-Ungarn og Checkoslovakiet er praktisk talt avskåret. Russ. har hatt ny stor framgang nord-øst og syd-øst for Budapest og general Malinovski har vunnet et stort slag som truer med å tilintetgjøre store deler av de t. og ung. styrker. Russerne har tatt Monor, 25 km. fra Budapest. I Jugoslavia fortsetter heftige kamper og Titos styrker trekker seg sammen om Skoplje. Nye framstøt ventes i Øst-Preussen.

Fra Finland meldes at hele regjeringen er gått av og Paasikivi har fått anmodning om å danne ny finsk regjering. -- Amerikanerne oppgir de jap. tap i Stillehavet etter Pearl Harbour til 7400 skip og amerikanernes egne tap i samme tidsrom var 217 skip. Forøvrig meldes om forts. am. framgang på Leyte. "Hitlers" proklamasjon til det t. folk. Er vår tidligere antagelse riktig, at Hitler ikke er i live? Han har ikke vist seg og heller ikke talt til det t. folk siden attentatet 20. juli. Også denne gang var det Himmler som leste opp proklamasjonen. Den som hadde "fornøyelsen" å høre Himmlers opplesning i radioen måtte uvegerlig tenke på historien om Jakobs røst, og Esaus hender.

Fra Hjemmefrontens Ledelse.

S L Å D E T N E D!

Norges Næringsamband er nylig blitt opprettet ved en quisling-"lov" av den vanlige sorten, som skal gjelde "uten hensyn til Grunnlovens bestemmelser". Forræderne er ute med nye knep. Sambandet skal drive næringsgruppene inn under full nazifisering: Bøndene, fiskerne, håndverkerne, handelen, skipsfarten, transporten, bankene, forsikringsvesen, hotellvirksomheten.

Vi kjenner til hensikten med slike samband. De skal gjøre folket til et effektivt og lydige redskap i nazistenes hender. Slik som i Tyskland. Der er arbeidsytelsen stor nok, og satt inn i en retning som bærer hodestup i avgrunnen. -- Sambandet er et rent NS-tiltak som legger makten over næringslivet i hendene på en liten klikk av forrædere som hele folket mistror og forakter. Derfor skal dette lumske forsøket slåes ned! Enhver sann nordmann nekter å godta noe medlemskap i bransjeorganisasjon eller forbund under Norges Næringsamband!

Det er nå mer enn 2 år siden Quisling gjorde sitt første forgjeves sambandsforsøk, med lærerne. Han brukte de hardeste midler og fikk hjelp av tyskerne -- vi husker Kirkenesferden. Men han knekket ikke motstanden.

Næringsambandet skal skaffe quislingene veldige summer gjennom kontingenten. Men først og fremst skal det brukes til å registrere arbeidskraften i de forskjellige yrker til innsats på fiendens side. Tyskerne trenger folk til krigen og til sine krigsviktige tiltak. Quisling lurer stadig på en anledning til å mobilisere de beste årsklasser. Den hissigste propagandaen i forbindelse med begivenhetene i Nord-Norge viser hva han sikter mot. Mobiliserings-trusselen er i øyeblikket farligere enn noensinde.

Vår ungdom har nylig vist hvordan quislingenes planer skal slåes ned. Av de 80 tusen i alderen 21-23 år som ble innkalt i vår, har makthaverne bare fått tak i 300 mann hittil! Den sikre kurs som ungdommen har holdt, forplikter alle nordmenn til å ta like klart standpunkt. Ingen skal våge å svike den! Hjemmefronten krever at de grupper som rammes av den nye lov, yter like hensynsløs motstand som andre grupper før dem, og viser samme ranke holdning som vår ungdom.

Nå gjelder det disiplin framfor alt. Gitt ordre skal følges uansett personlige oppfatninger. I situasjonen idag skal hver mann kjenne at han er under oppsikt, og den som ikke følger parole, skal stemples som sviker mot sin stand og mot sitt land! Samhold er det beste vern og det skarpeste våpen vi har -- idag som før.

PAROLER SOM SKAL FØLGES:

1. Ingen svarer på brev fra eller sender brev til Sambandet eller underavdelinger.

2. En unngår å la sin bedrift registrere, og nekter og hindrer all registrering av arbeidere og funksjonærer i bedriften.

3. En betaler ikke kontingent, men legger alle krav om innbetaling til side og lar seg pante.

4. Ingen tar imot verv eller stilling i Sambandet.
Fotøvnig gjelder følgende: Søkk råd på rette sted! Sørg for økonomisk støtte til dem som kommer i vanskeligheter under kampen!

VER STERK!

GJØR ANDRE STERKE!

Det som tyskerne rekvirerte går til Russland. Finland har nå begynt å sende varer til Russland. Den første erstatningsleveranse var 1500 tonn cellulose og 214 standard trevarer som tyskerne hadde rekvirert, men som de ikke kunne oppdrive tonnasje før å få bragt til Tyskland.

Dempsey er nå klar for spranget mot nordre Rhin og Rotterdam, melder BEC's korrespondent. Alle forberedelser er ferdige og framrykningen kan forventes når som helst.

1. eks.

G J E N G A N G E R E N

17. november 1944.

4. årgang

Norge. Om sprengningen av Olaf Olsen Urteseths bedrift i Vålerenggt. opplyser Aftenposten at bedriftens fabrikkasjon bestod av spesialfjærer for sivilt norsk arbeid. Sannheten er at bedriften i lengere tid har forarbeidet fjærer for tyske maskingeværer og tennrør til tyske granater. For lagring av tennrør hadde bedriften anskaffet seg en stor moderne hydraulisk presse, som var istand til å slå 6 rør av gangen, fullt ferdig gjenget til bruk. Det er laget millioner av tennrør ved denne bedrift. Igår ble lagerbygningen til Freia sjokoladefabrikk sprengt. Bygningen bruktes til lagring av tysk krigsmateriell. Likeledes ble Linnekogals msk. verksted, Skøyen sprengt igår (15-11). De engelske sjøstridskrefter er i aksjon på norskekysten, i samarbeide med luftvåpenet. Fly fra et hangarskip har senket en vepnet t. tråler og satt en annen i brann i Trondheimsfjorden. 2 andre skip som viste seg å være norske ble ikke angrepet. Mosquito's skadde alvorlig utenfor Trondheimsfjorden. 8 fiendtlige skip i norske farvann ble senket mandag. Søndag kom en tysk nordgående konvoj utenfor Egersund i kamp med en engelsk flåteavd. best. av krysserne Kent og Bellona samt 4 jagere, som senket 9 av fartøyene. Ett fart. ble satt på land og ett undkom. -- Ved senkningen av Tirpitz opplyses fra tysk hold (den t. frihetssender) at 1483 mann mistet livet. Flere tyske dykkere er kommet til vraket for å fullføre verket ved sprengning. -- Norske tropper under ledelse av oberst Dahl, som i 1940 hadde kommandoen over Altabataljonen er ankommet til Ishavsfronten og skal delta i frigjøringen av Norge. En kontingent av de norske polititropper som er utdannet i Sverige vil også bli sendt til Nord-Norge. En militærkomisjon under ledelse av den norske militærattasje i Moskva, general Steffens, er likeledes ankommet til Kirkenes. Med kommisjonen følger også representanter for de sivile myndigheter. -- Det er stadig stigende stemning i Sverige for aktiv innsats til fordel for Norge. En svensk frivillig avdeling er under drøftelse.

Vestfronten. Det brit. framstøt i Nederland skrider hurtig fram tiltross for dårlig vær og tyske miner. Den 2. brit. arme rykker hurtig fram mot Maas og har tilbaketrukket 9 km. på et døgn. Ved hjelp av kunstig lys fortsetter angrepene også om natten. Det er tegn som tyder på et almindelig tysk tilbaketog. Amerikanernes press omkring Metz øker. 2 nye fort er erobret. Briandfortet og enda et fort er omgått. De står nå 1 km. fra Metz og knipetangsåpningen rundt byen er nå bare 12 km. bred og ligger under alliert kanonild. Andre all. avdelinger står ikke fullt 30 km. fra Saarbrücken. I Belforte-avsnittet rykker franskmennene fram på en 40 km. bred front. De har tatt flere tusen t. fanger. Gjennom de alliertes nye forsyningsbasis, Marseille, pumper de aal. tusener av tonn krigsmateriell og forsyninger av alle slag til sine armeer på vestfronten. -- I Italia er det framgang og de all. behersker nå fullstendig veien mellom Florenz og Forli. I Jugoslavia er hovedstaden i Sør-Serbia, Skoplje, befridd etter 2 dagers kamper hvorunder tyskerne mistet 1700 fanger og 1000 faldne. Cetinje, tidligere Montenegros hovedstad, er befridd. Likeledes det siste t. støttepunkt i Albania, Elbasan. Tyskerne har nå bare en smal kyststripe igjen her. 500 brit. fly har på 2 døgn kastet ned rekordvekt av krigsmateriell og forsyninger til marskalk Tito. -- Østfronten. De russ. hærer har hatt et nytt gjennombrudd 15 km. syd-øst for Budapest. Russerne har ødelagt det tyske brufeste sør for byen. Det kjempes i byens utkanter. Fra den 8. til den 13. nov. er det tatt 7000 ung. og t. fanger. Russ. har inntatt en rekke stasjoner på jernbanenettet utenfor Budapest. Den t. motstand øker og de erklærer at Budapest ikke under noen omstendighet vil bli erklært for en åpen by, men vil bli forsvart på samme måte som Aachen. Det foreligger ingen meldinger fra de øvrige frontavsnitt. Fra Sverige meldes at direktøren for det t. turistbyrå er utvist på grunn av at han har misbrukt sin stilling til etterretningstjeneste. -- Den svenske regjering har påtalt likeoverfor den t. ambassade at det ikke blir tatt tilbørlig hensyn til de svenske protester angående t. troppers overskridelse av grensen. -- Den tyske frihetssender opplyser at 21 personer er blitt hengt i Köln på befaling av Himmler da de var imot forts. av den tapte krig.

Om Roosevelts gjenvælt skriver "Handelstidningen" bl.a.:

De store verdensmaktens ledende statsmenn, president Roosevelt, premierminister Churchill og marskalk Stalin, har hver for seg gjort innsatser i krigen uten hvilke hitlerismen ikke skulle være så nær sitt endelige sammenbrudd som den no er. - De har alle 3 sikret seg en plass i historien blant de få virkelig store statsmenn. Hadde ikke Winston Churchill vært den mann han er, så skulle kanskje krigen i vest endt på høsten 1940 med Hitlers seier. Russland hadde derpå alene måttet møte den tyske hordene. Uten marskalk Stalin hadde de tyske tropper ikke forblødt på de russiske stepper og slagno blitt kastet tilbake til sitt eget land. Uten president Roosevelt skulle den tyske krigsindustrien ha triumferet over de to andre, og brittene hatt for lite mannskap når de skulle gå over Kanalen for å befri Vest-Europa for de tyske tyranner. President Roosevelt har stått overfor en uhyre vanskelig oppgave. Han forsto at det var nødvendig for Amerika å sette inn sine uhyre ressurser for å knuse hitlerismen. Naziveldet ville, om det hadde vunnet krigen mot det uforberedte Europa, også ha truet den nye verden. Han så klart hvilket kulturelt tilbakeskritt det ville bli, om nazistene skulle få herredømmet over Europa. Bandittveldets seier ville være ensbetydende med den vestarlandske kulturs undergang. Det gjaldt for ham å vende den amerikanske opinion. Den var avgjort mot en ny inngripen i Europas affærer, mot en ny blodig krig for en sak, som den menige mann mente ikke umiddelbart angikk den nye verden. Skritt for skritt fikk han den offentlige uvilje til å vike plassen for en alvorlig følelse av kampens verdensomfattende karakter. Etter hvert som det skjedde, engasjerte han De forente Staters industri og hele forretningsliv i kampen. Litt etter litt fikk denne deltagelse i striden også militær karakter. Han så klart sitt mål og han bedømte stillingen riktig. Han så lenger enn de aller fleste. En mindre klarsynt og mindre beslutsom mann skulle ha vekket undre for å legge en så tung byrde på et uvillig folks skuldre som det var å tre inn i denne krig. Han kunne ha forskanset seg bakom den undskyldning at det angikk ikke Amerika hvilke blodige orgler Europa henga seg til. Men Roosevelt så klart i den almindelige usikkerhet og forvirring. Og han manøvrerte med en fremragende og overlegen dyktighet. Det er denne førening av genialitet, visdom og taktisk overlegenhet som karakteriserer den virkelig store statsmann. - Det amerikanske folk har ikke latt sin store statsmann i stikken. Det har overvunnet alle betenkeligheter overfor et brudd mot tradisjonene, og har kåret ham til statsoverhode for en ny fireårsperiode. - Det er både logisk og moralsk riktig, at den mann, som våget å ta ansvaret for at Amerika gikk inn i krigen på rettens og rettets side, får fullføre sitt verk og føre ordet på sitt mektige folks vegne, når den nye verden skal formes til.

Romaniens nye regjering er endelig blitt ferdigdannet etter langvarige forhandlinger. Det er den såkalte demokratiske front, et samarbeid mellom de radikale partier, som har skapt den nye regjering med et vidtgående reformprogram. Bondepartiet har fått 5, de liberale 4, deretter kommer arbeiderpartiet og regjeringene, og dessuten kommunistene med 2. I alt teller ministreiet 13 medlemmer. - Såvel Maniu som den gammel-liberale leder Bratianu er forsvunnet fra den politiske scenen i Bukarest. Den Bratianu som no er blitt minister for krigsindustrien er en brorsønn til den gamle, og adskillig mere radikal. Av samtlige ministre er regjeringens sjef Senatscu den eneste, som på grunn av sine intime forbindelser med hoffet og det høyere adelskrets kan sies å representere "det gamle Romania". - Den nye regjering vil, etter hva objektive iakttagere mener, skape en hittil ukjent stabilitet i Romania, og kommer til å hvile på en bredere folkelig basis enn noe tidligere kabinett. - Hvorledes det vil gå med kongehuset er uklart, men hittil har intet parti innen koalisjonen optatt agitasjon for republikken.

Hittil er man lidet av svære sinnsforstyrrelser og kan ikke lenger oppføre seg med noen fornuftig tale, heter det i de siste forlydender fra Tyskland. Den årlige fest i Bürgerbräukeller ble innstillet i år, og det er ikke kommet noen Hitlertale som svar på Stalins tale eller som kommentar til valgene i U. S. A. Himmler har satt den gale i arrest i fjellfæstningen Berchtesgaden.

G J E N G A N G E R E N

21. november 1944

Fra Hjemmefrontens Ledelse. Råsjoneringskortene. Som alle vil huske truet nazimyndighetene ivær med at de unggutter som ikke ville la seg registrere til arbeidsmobiliseringen skulle nektas råsjoneringskort. På grunn av den knappe tid som var igjen til kortutdelingen, klarte de bare noen få steder å få gjennomført dette. Avtalen av 19. juli mellom politisjef Marthinssen og osfullmektiget for arbeidsinnsatsen, Astrup, viste imidlertid at makthaverne for den neste periode ville prøve å iværsette sin trussel. Hjemmefrontens Ledelse så seg derfor nødsaget til å la en avdeling av hjemmestyrkene beslaglegge en lastebil med tilstrekkelig antall kort 9. august. Samtidig erklærte ledelsen at de beslaglagte kort ville bli levert tilbake dersom alle fikk sine kort, og de restriksjoner som var satt i verk ble hevet. Det viske har vist seg at myndighetene har gjort fullt tilbaketog. Allerede 2 dager etter kupet sendte næringsdepartementet ut et påbud til råsjoneringskontorene om å utdele kortene uten forbehold. Dette ble gjort og de beslaglagte kort ble suksessivt sendt tilbake. Restriksjonene ble tilsvarende hevet. Endelig er blitt delt ut til de registreringspliktige guttene som av sikkerhetsmessige grunner ikke kunne få kort på vanlig måte. Hjemmefrontens Ledelse forhindre på en effektiv måte at nazistene fikk bruke nasjonen som et våpen mot ungguttene. -- Vi har også grunn til å tro at nazimyndighetene har lært så meget at de for framtiden vil avholde seg fra å gjøre for økt opp igjen. Skulle det allikevel skje, skal de ennå en gang få svar i et sprog som de forstår.

Tyskernes svir av landet i nord og prøver å tvinge befolkningen sydover for å hindre den i å hjelpe de norske og allierte styrker med å befri vårt land. Våre landsmenn i Nord-Norge har gjort sitt ytterste for å hindre tyskerne fra å nå sin hensikt. Der det er mulig, forsøker de å unngå tvangsavkøringen og så seg igjennom til befrielse kommer. Heller ikke vi må gjøre oss delaktige i den krigsforbrytelse som blir begått. Vi må ikke bistå de nazistiske makthavere i deres organisasjoner med evakueringen.

VESTFRONTEN. Den 2. brit. arme har nådd fram til elva Maas ved Kessel. De brit. og am. styrkene som ig søndag inntok Gailenkirchen (20 000 innb.) har rykket videre fram og har inntatt Poffendorf og kjemper nå i Busendorf. Tropper fra den 3. am. arme rykker fram under en storstilt tysk retrett mot Sfrområdet. Det kjempes om byen Metz som er fullstendig omringet. De ytre forsvarsverk er tatt. Nordøst for Königsmachern har de all. gått over den t. grensa på flere nye steder. Nordøst for Stolberg, som er inntatt, har de all. hatt ny terrengvinning og rykket inn i 2 byer til. Forstedene til Eschweiler ved Aachen er nådd. I syd har den 1. franske arme avansert 30 km. på 3 dager og har nå trängt gjennom Belfortåpningen og er kommet fram til Rhina i nærheten av Metz har flere avdelinger av Volkssturm overgitt seg. De var alle sammen over 45 år og de var satt inn i fildlinjen etter bare 8 timers trening. Etter forlydende blir Volkssturmmænd innkalt til øvelse, men blir istedenfor sendt direkte til fronten.

Italia. Byen Gelfara er inntatt av polske tropper. Brasilianske tropper kjemper 30 km. syd for Bologna. Ellers jevn fremgang.

ØSTFRONTEN. De t. tropper som har trukket seg ut av Hollas forsøker å slå seg gjennom Jugoslavia hvor de møtes av marskalk Titos tropper. Disse samarbeider med de brit. tropper som forfølger tyskerne. Russiske tropper utvidet igår kilen mellom Budapest og de tysk-ungarske styrkene nordøst i Ungarn. Russ. setter forøvrig ikke alt inn på først og fremst å erobre Budapest da de gjerne vil spare byen mest mulig for ødelæggelser. Ungarn trues dessuten av borgerkrig og indre splittelse, og det gjør ikke situasjonen bedre at den ung. regj. forleden ble meddelt at alle forespørsler til Tyskl. skulle sendes Himmler og ikke Hitler. På forespørsel om grunnen herfor ble det fra øverst svart at alle ungarske spørsmål var underlagt Himmler. -- General Eisenhower har kunngjort at de all. styrker har gjort det av med over 1 mill. t. soldater siden invasjonen i vest. - Jap. har mistet 45000 mann på Loyte hittil.

Mappe 80
Ekspl. A
Dato 21.11.44.
Avt. 3A-1242/44
L. nr. 5842

Nord-Norge.

I "Aftenposten" av 10. nov. berettes det fra Finnland: "Sammen med troppene (de finske) drar sivilbefolkningen sørover. Selv det minste hus i området ved Rovaniemi. - Ivalo er ødelagt". Hvem har ødelagt "selv de minste hus"? Finnene selv kan det ikke være. "Bolsjevik" har det ikke vært i de trakter. Kampene har ikke artet seg slik i disse områder at de kan ha gått med under kamphandlinger. De må det jo være tyskerne som har gjort det under retretten. Bare man bruker sin forstand en smule, kan man altså få noe av sannheten ut av naziavisene idag. I svenske aviser har det vært gjengitt forogtafier fra grensestrøkene mellom Sverige og Finnland hvor brannene lyser i natten som "perler på en snor". Det er finske gårder som brenner. Tyskerne tender fyr på "selv det minste hus" også her etterhvert som de trekker seg tilbake. - Det er ikke vanskelig å trekke parallellen for Nord-Norge. Også her er tyskernes retrett i full gang. Også herfra har Aftenposten av 10. nov. en melding: "Spredningen og ødeleggelsen av krigsviktige anlegg som kan være til hjelp for fienden, er allerede i gang i Hamnerfest". Krigsviktige anlegg, hva er det? Havna først og fremst selvfølgelig, kaier, lagerhus osv. Vekk med havna. Men bebyggelsen ellers da? Jo visst kan "den være til hjelp for" russiske tropper, de kan jo bo i husene. Altså vekk med mest mulig av bebyggelsen, så langt en kan rekke. Hamnerfest jevnes med jorden. Man kjenner til at det siste tyskerne sprangte i Vadsø var fylkesmannsboligen og kirken. "Krigsviktige anlegg" vekk med dem. Tyskerne forbereder no sprengning av havna i Tromsø. Tyskerne er i gang med å ødelegge hele Finnmarken. Vi har hørt at våre landsmenn deroppe rømmer for "bolsjevistiske horder". Det heter i et privatbrev fra Tromsø, som er kommet hit utenom enhver sensur.: "Rop det ut til alle at det er ikke russerne vi flykter for og er redd for, men tyskerne." - Nord-Norge evakuerer. Noen av fri vilje: De som ikke vil, blir tvunget til det. Mange mennesker må bort. Hele Finnmarkens befolkning kan ikke leve i det månelandskap tyskerne åpenbart akter å legge bak seg etterhvert som de retirerer. Om de makter den totale ødeleggelse avhenger av krigsutviklingen, men faren er der. Mange undgår "evakueringsmyndighetenes" - Jonas Lies og Lippestads - lange armer. De vet de går tunge tider imøte. Men de er villige til å trosse dem for de får til gjengjeld friheten tilbake. Enhver nordmann vet hva den er verd idag. De av våre landsmenn som frister en kummerlig tilværelse i grubegangene i Kirkenes har tapt meget, men de har vunnet mer. Det norske flagg, heist av nordmenn, vaier over Kirkenes. Vi leser i Aftenposten av 9. november: "Flyktninger nordfra viser stort sett en utrolig god holdning, og et humør som ikke er til å fatte; når en tar i betraktning at alle sammen reiser fra hus og heim i bevisstheten om at de aldri vil få se den heimen mere". Ja, ut fra nazistisk tankegang og ut fra nazistiske løgner er det ufattelig: Befolkningen rømmer for bolsjevikene, som regjeringen i London med Kongen i spissen har solgt Nord-Norge til. At tyskerne no drives ut av Nord-Norge for godt er alle klar over. Hvorledes kan våre landsmenn der nord under disse forhold vise godt humør? Fordi de aldri har trodd på nazistiske løgner. Fordi de vet at befrielsen av Norge har begynt og at den del av landet som de elsker høyest snart er kvitt det tyske åket. Vel, det er sannsynligvis riktig at de aldri får se den gamle heimen sin igjen, og de er klar over det. "Den brente jords politikk" vil ramme også deres heim. Men de vet at om ikke altfor lenge kan de vende tilbake til den flekk av Norges jord som var deres og bygge ny heim i et fritt Norge.

General Patton har spillet opp overturen til den store høstoffsiv, uttaler de militære sakkynndige i London. Festningene ved Metz trosser til de sterkeste i verden og et angrep mot disse kan ikke betraktes som et isolert foretagende. Flere av de sterkeste fortene ved Metz er allerede fallt og blant fangene ser vi no flere av sekunda kvalitet, enten 14 åringer eller over 40 års alder. Om innbruddet i Siegfriedlinjen ved Aachen uttales det at det enno er store hindringer å overvinne før en kan si at linjen er helt gjennombrutt, men de all. større ildkraft vil avgjøre utfallet.

Ukeopl

G J E N G A N G E R E N

*- - - - -

24. november 1944.

4. årgang 5909

H.L. parole - I anledning av at en del sykepleiersker fra Ullevål sykehus er beordret til Nord-Norge, opplyser Hjemmefrontledelsens sykepleieskegruppe at ingen må følge en slik ordre. De som får ordren bør øyeblikkelig gå i dekning, dog ikke i sykehuset. De som ikke har fått ordren, blir i sine stillinger. Videre forholdsordre vil komme dersom situasjonen skulle kreve det. - - - - - Vestfronten. De alliertes framgang på vestfronten fortsetter. All. styrker har rykket østover fra Saarburg som de tok på tirsdag. Det er erobret en mengde utstyr og materiell. Troppene har forsert Tavernepasset som fører til Strassbourg og står nå mindre enn 30 km fra denne byen. Franskmennene står langs Rhinen i 30 km. lengde fra den schweiziske grense. 1000 t. fanger ble tatt ved erobringen av Mülhausen. I Metz gjenstår en liten t. lomme. I den nest siste lommen ble den t. general Hipper med 1900 mann tatt til fange. Det blir nå meldt at 3. og 7. am. armørs front er smeltet sammen i nærheten av Saarburg. I Aachenavsnittet støter brit. og am. tropper framover til tross for bitter t. motstand. Tirsdag kveld rykket de inn i Luercken nord for Eschweiler. Idag meldes at Eschweiler er fallt. Elva Roer er nådd på 2 steder. Byen Jülich ved denne elva er truet. Am. rykker fram mot Saar på en 18 km. bred front. Den t. lommen vest for Venlo holder på å bli utslettet. Et blir senere meldt at franskmennene, etter inntagelsen av Mülhausen, har rykket nordover og har nådd Kolmar. Tyskerne har satt inn desperate motangrep Vest for Roer har de satt inn VL og V2 mot amerikanerne. 67 tyske tanks er på kort tid satt ut av spillet. Et tysk hovedkvarter ble fullstendig ødelagt av rakettførende fly basert i Holland. På 13 av de 21 dager i november har tunge all. bombefly angrepet tyske oljeanlegg. Over 20 angrep har funnet sted. I det siste døgn har den t. motstanden i luften øket. Am. skjøt ned 75 t. jagere i et dagslysangrep onsdag. De mistet selv 57 fly. --- Det viser seg nå at von Rundstedt ikke har styrker nok til å holde den 700 km. lange front på tross av at Volksstorm er satt inn. Han setter derfor sine største styrker inn i nord da dette avsnitt har den største viktighet. -- I Tyskl. er tusenvis av utenl. arbeidere og russ. fanger rømt og driver nå en utstrakt sabotasje og setter gårder i brann. Italia. - I Italia har den 8. armé hatt betydelig framgang og har tatt landsbyen Castiglione. På Adriaterhavsnittet har polakkene inntatt 3 landsbyer. Det bekreftes at den t. øverstkomm. Kesselring er alvorlig såret. Allierte fly fra Italia angrep onsdag og natt til onsdag mål i Tyskl. Østerrike og Ungarn. Jugoslavia. - Fra Titos hovedkvarter meldes at hele det jugoslaviske Makedonia er blitt befridd. Den siste t. gruppe på 3000 mann er blitt omringet og senere utslettet. --- Østfronten. - I Ungarn har russerne erobret en rekke nye steder og tok på onsdag over 1000 tyskere og ungarere til fange. Russerne holder på å omringe Miskolcz. Store deler av jernbanen mellom denne byen og Budapest er på russernes hender. Det raser heftige kamper syd-øst for Budapest og byen gjøres klar for gatekamper. - På øya Øsel er tyskerne drevet tilbake til sydspissen. Kraftige tyske motangrep syd-øst for Mitau i Latvia er slått tilbake. I Øst-Preussen foregår artilleridueller. --- På Ishavsfronten har de finske styrker nådd fram til norskegrensa. 150 000 tyskere er nå kastet ut av Finnland. Russiske og norske tropper har overskredet Tanaelva og følger de retirerende tyskere vestover i retning av Porsanger. Så godt som hele Varangerhalvøya er befridd. Det meldes om det beste forhold mellom de russiske styrker og nordmennene. Stillehavet. Kampene på Leyte fortsetter med am. framgang. Jap. har hittil mistet 45 000 mann på Leyte. En havn på nordvest-kysten av Borneo er bombet og det ble oppnådd fulltreffer på en jap. krysser. --- Det har nylig vært foretatt et "innbrudd" i Norges Geografiske Opmåling, hvor samtlige karter ble "stjålet". -- Frelsesarméens leder, Myklebust, er en stadig gjest i kirkedepartementet. Han har nå oppnådd reisetillatelse for Frelsesarméens offiserer og har derved oppnådd det som andre kristelige institusjoner ikke har klart. Hvor følger ikke frelsoffiserene prestenes eksempel i sin stilling til nazimyndighetene.

vvvVvvv

Mappe 80
Ekspl. A.
Dato 24.11.44
Avd. 3A-1262/44

Fra Hjemmefrontens Ledelse.

De næringsdrivende og avgiften til Hjelpesfondet.-- Avgiften kan ventes innkrevd med det første. Parolen her er den samme som for kontingenten til Næringsssambandet: Ingen betaling. Hjelpesfondet har bl.a. til hensikt å lette makthaverne med å foreta stengning av forretninger og bedrifter, så personalet kan bli utskrevet.

Arbeidsinnsatsen -- Terboven og "minister" Whist lover ungguttene "fritt leido", dersom de bare vil komme tilbake til sine gamle adresser. Det tror vi så gjerne. Det blir lettere å få tak i guttene når de bor hjemme enn når de ligger i dekning. Til Guttene: Følg de paroler som ble gitt i sommer. Dra ut av skog og mark men ikke hjem. Søk råd på rette sted.

AT og "evakueringen" -- AT åpenbarer seg mere og mere som den naziorganisasjon den er. "General" Frølich Hansen er blitt sjef for Riksevakueringsskoleen og hele AT er stillet til disposisjon for fienden. Ved fylkesførerstabon er det sambandsoffiserer fra AT o.s.v. Vi skal ikke glemme en av dem som hjelper tyskerne med å deportere den norske befolkning i Nord-Norge.

Det meldes nå at også tidligere AT-jenter blir utskrevet til innsats ved deportasjonen. Det sier seg selv at ingen AT-jente som vil gjelde for norsk melder seg til å hjelpe tyskerne og NS med å ødelegge norsk land og drive hele befolkningen fra sine hjem.

Nazistene tør ikke fortelle det norske folk sannheten om deportasjonen nordpå. De holder omhyggelig skjult at den svenske regjering har tilbudt at de "evakuerter" kan få reise til Sverige, hvor de kan få skikkelig hjelp. Vi skjønner godt hvorfor de tier om det: De kunne det bli klart for all verden at det er tyskerne som våre landsmenn i nord flykter for. -----

"Die restlose Evakuierung der Zivilbevölkerung aus Finnmark" er i full gang. Herregud for en elendighet -- Dere kan ikke forestille dere hva dette betyr -- skriver en innsender fra det nordlige Norge til oss. -- 40 000 mennsaker på vandring mot syd -- gjennom polarnatten -- til fots, på skjøyter eller ombord på et eller annet krigsfartøy. Tusenvis blir tatt og jaget med som de står og går -- og det spiller liten rolle hvem som hører sammen -- mødre skilles fra barn, menn fra koner, brødre fra søstre. Til nød en bylt under armen og en sekk på ryggen -- det er alt. Absolutt alt som de har igjen av det de kunne kalle sitt eget -- resultatet av et helt livs slit og kamp. Buskapen slaktes ned av "fagfolk", så flammer det opp, det ryker en stund -- Finis. Et Finnmarkshjem er ikke mer. Det skal bli "No mans land" -- intet skal kunne komme fienden til gode. Her i Tromsø samles de, hit skylls de iland, lusete, syke, forkomne, helt sløve leirer de seg ned på en eller annen golvplatt med bytter til hodepute og hålløsheten til overbredsel. Hvor skal de hen? De vet det ikke. Hvordan skal de komme videre? De vet det ikke. Byen her er nå på henved 30 000 mennesker. Noen ytterst få, en dråpe i havet, av de mest syke og forkomne hjelpes. I en barakke i sykehushaven bespises ca 1000 av dem som virrer omkring i staden inntil det skulle komme en båt og ta dem videre. "Katastrofeutvalget" gjør hva det står i menneskelig makt å gjøre, men herregud -- katastrofen er for stor og tonnasjen blir så elvflod liten -- det meste er jo tatt til militære formål. For å sette en ekstra spiss på det hele spres det allerede nu tilløp til difteri og dyssenteri -- ja og så bomberegn av og til, eller mest splinter, for bombene er ikke beregnet for selve øya, men for ødeøst villt litt utenfor øya, men nå er det vel slutt med det for en tid også -- viltet ble felt og ligger med buken i været. -- Jeg tror ikke på mirakler og derfor heller ikke på at Tromsø kan undgå den skjebne som nå har rammet Finnmark. Nå, det får komme som det vil.

Blokaden av offentlige stillinger. -- Oslo Sporveier og Bærumsbanen averterer stadig etter konduktører, og en del søker disse stillinger. Alle stillinger i disse selskaper er å betrakte som offentlige, og er følgerlig blokkert. Samtidig som kvinner og unge gutter tas inn som konduktører, skrives eldre funksjonærer ut til arbeidsinnsats. Støtt ikke fiendens forsøk på å trekke arbeidskraften ut av norsk virksomhet. Søk derfor ikke og ta ikke ansettelse i Oslo Sporveier og Bærumsbanen. -----

G. J. E. N. G. A. N. G. E. R. E. N (Særtrykk) 24-11-1944.

Fra Hjemmefrontens Ledelse. --- Kjemp -- for alt hva du har kjært:
Hva er en parole? Parolen er en forholdsordre som fastslår hvilken holdning en skal innta i en bestemt kampsituasjon.

Hvorfor må vi ha paroler? I kampen mot våre fiender kan vi bare greie oss når vi kjemper samlet og under disiplin. Parolen er det kommandoord som ordner rekkene, det er den som gjør at vi også i vår sivile kamp kjemper som en arme og ikke som en uordnet masse. -- Parolen er samtidig uttrykk for fellesskapet mellom alle gode nordmenn. Den styrker de svake ved å stille dem inn i rekkene av de faste og djerve. Den gjør at fienden ikke vet hvor han skal slå til, fordi alle står likt. Det er parolen som er grunnlaget for vår front. Hvis du er en dem som gjerne vil gå dine egne veier og ikke har forstått krigens krav til solidaritet, da se deg tilbake og tenk over hvor vi hadde stått, om det norske folk som helhet ikke hadde samlet seg om parolene fra H. L. Hvor hadde vi stått om ikke lærerne hadde samlet seg om parolen om ikke å medvirke til noen nazifisering av skolen, om ikke foreldrene hadde fulgt parolen om ikke å sende sine barn til Ungdomstjenesten. Våre barn og vår ungdom hadde da i mer enn tre år vært under farlig nazistisk påvirkning. Vil noen idag påstå at dette ikke hadde satt spor, og det spor som aldri ville kunne utslettes. Hvor hadde vi stått om vi ikke mannjamt hadde sluttet opp om parolen mot sambandene? Hele det norske folk hadde vært innskrevet i nazistiske organisasjoner. Quisling hadde dannet sitt riksting, og vi hadde for lenge siden vært trukket inn i krigen på tysk side. -- Hvor hadde vi stått om vi ikke hadde hatt parolen mot Arbeidsinnsatsen? Tyskerne hadde motstandslost kunnet utskrive vår arbeidskraft til krigsinnsats mot vårt eget folk og mot våre allierte. Hvordan ville disse ha sett på oss når krigens regnskap om ikke så lang tid skal gjøres opp? og hvordan ville vi ha satt på oss selv? -- Hvor hadde vi stått om vi ikke hadde hatt parolene mot AT og mobiliseringen? Ikke bare den ungdom som nå nektet å la seg mobilisere, men også andre årsklasser hadde idag vært under våpen. Noen av dem ville allerede nå vært satt inn på østfronten, og resten ville være blitt tvunget til å dekke den tyske retrett i Nord-Norge.

Hvordan blir parolen til? Hvis en rekke forskjellige grupper tok seg til å sende ut paroler, ville det bare galt avsted. Parolen forutsetter en fast anerkjent ledelse på samme vis som en hær må ha sin østkommando. Hos oss er det H. L. (Hjemmefrontens Ledelse) eller ledelsen i en av hjemmefrontens undergrupper som gir parolene. I siste fall skjer det etter de retningslinjer som er trukket opp av H. L. og i nøye samråd med H. L. Hvor det oppstår en situasjon som krever en ny parole, blir saken drøftet med representanter for de befolkningslag som i særlig grad blir berørt. H. L. er dessuten på forskjellig vis i stadig kontakt med folk fra hele landet. Når det er tid til det kan derfor hundrer av nordmenn være rådspurt om parolen. Vi kan trygt si at behandlingsmåten er så demokratisk som det er mulig å gjennomføre den under de nåværende forhold.

Hva er H. L.? -- Det er rimelig at det norske folk gjerne vil vite litt mer om den ledelse som dirigerer kampen mot våre fiender, men vi vet alle at ingen er mer vitobogjærlig på dette punkt enn gestapo. Det er derfor ikke stort vi kan fortelle. Hjemmefrontens arbeid drives av en rekke aktive grupper sammensatt av menn og kvinner fra alle befolkningslag. De har forskjellige oppgaver, men de har ett felles mål. De vil hver på sitt område gjøre den ytterste innsats for å gjenreise vår frihet og selvstendighet etter Grunnloven. De tror på demokratiet, de hater nazismen, og de er lojale mot konge og regjering. Det er menn fra disse grupper som sitter i H. L. Hvordan er din stilling til parolene? -- H. L. er idag det norske folks og den norske regjerings representant hvor det gjelder motstanden mot fienden hjemme. Det er derfor ikke en privatsak om en vil følge parolene eller ikke. Den som trosser eller til og med motarbeider parolene stiller seg dermed på våre fienders side og vil få sitt oppgjør etter krigen.

Til + til - kampbud

Forbud:

- I Du skal ikke la deg mobilisere av fienden under noesomhelst påskudd.
- II Du skal ikke la deg innregistrere til Nasjonal Arbeidsinnsats eller gi oppgaver over registreringspliktige. Sørg for å holde deg unna, så du ikke får tak i deg.
- III Du skal ikke la deg innregistrere eller møte til AT. AT er idag en naziorganisasjon som nårsomhelst kan omgjøres til en militærorganisasjon.
- IV Du skal ikke la deg innregistrere eller møte til borgervakt. Blir du hentet av politi, skal du komme deg unna ved første anledning. Borgervaktene er gislor i tilfelle sabotasjehandling. Commandotroppene har ordre til ikke å ta hensyn til borgervaktene.
- V Du skal ikke la deg tvinge til å gå på nazimøter. Dette er et av nazistenes viktigste midler til å bryte frontmoralen, og de som møter, blir tatt inntekt for NS-propaganda. Støtt de som holder deg i form.
- VI Du skal ikke delta eller være tilskuere ved offentlige idrettsstevner.
- VII Du skal ikke sonde dine barn til NSUF (Ungdomstjenesten)
- VIII Du skal gjøre klart at du ikke betrakter deg som medlem av nazistisk organisasjon. Du mottar ikke tillitsverv, du betaler ikke kontingent og du nekter å godta pålegg fra samband eller foreninger av samme art.
- IX Du skal ikke søke noen offentlig stilling. Heller ikke skal du frivillig eller under tvang ta arbeid etter arresterte, avsatt eller suspenderte tjenestemenn. Nazistene har satt seg som mål å nazifisere de offentlige etater ved å fjerne de beste nordmenn fra sine stillinger. Blokadene har virket som en sterk bremse på nazifisering.
- X Hver mann som direkte eller indirekte er tvunget til å arbeide for tyskerne, skal bruke all sin omtanke på å arbeide sunt og dårlig. Den som uten å være tvunget av omstendighetene stiller produksjonsmidler, varer eller arbeidskraft til fiendens rådighet, kjemper på fiendens side sammen med NS. La ham merke hva du mener om ham.

Påbud:

- XI Du skal aldri glemme at vi er i krig og at krigen gjelder vår eksistens som nasjon og vår rett til å leve som frie mennesker. Du skal være beredt til å bringe de samme offer som soldatene og sivilbefolkningen i de allierte land daglig bringer.
- XII Du skal følge de paroler som blir gitt, likgyldig hvilke trusler som blir brukt, og du skal gjøre ditt til at også dine nærmeste følger dem. Vær stork og gjør andre sterke.
- XIII Du kan bli stillt overfor en situasjon hvor det ikke foreligger noen skrevne paroler. Utsett da avgjørelsen til du har talt med gode menn. Bry deg ikke om de tidsfrister makthaverne setter. I siste instans skal du følge den parole som den nasjonale samvittighedsforeskriver.
- XIV Du skal forberede deg på å hjelpe våre soldater og våpenbrødre under besettelse av vårt land. Hver mann og hver kvinne har sitt område og sine spesielle kunnskaper som kan komme til nytte. Søk råd om hva du skal gjøre.
- XV Du skal etter beste evne hjelpe alle dem som kjemper mot fienden her hjemme, enten det nå gjelder opplysninger, mat eller husly.
- XVI Du skal på alle måter hjelpe dem som er rammet av krigen.
- XVII Det er din plikt å holde deg mest mulig underrettet om det som skjer. For den som virkelig ønsker det, er dette ikke vanskelig. Det er også din plikt å meddele det du lærer, til andre.
- XVIII Du skal av all din makt motvirke fiendens propaganda mot våre allierte.
- XIX Du skal ta den risiko som er nødvendig for å løse din oppgave, men bruk all din omtanke for å gjøre risikoen minst mulig. Vær ikke nysgjerrig eller løsmunn. Mange tusen gode nordmenn sitter idag i fengsel på grunn av unødvendig snakk.
- XX Du skal forberede deg på å fylle din plass i et fritt Norge. Vårt land vil da trenge din fagdyktighet, din arbeidsgløde, din disiplin og din lojalitet.

vVv

Mandal Politivakt

Mappe 80
 Eksp. A.
 Dato 28.11.44.
 Lnr. 6099

GJENGANGEREN

28. november 1944.

4. årgang.

Vestfronten. - De allierte armeer kjemper seg videre fram langs hele vestfronten. 3. am. arme har utvidet framstøtet mot Saar-bekkenet trass i hard motstand. Panserstyrkene står ca. 20 km. øst for Saargemünd. All. tropper har gått over tyskegrensen på et nytt sted NØ for Thonville. Knutepunktet Weissweiler, 20 km. øst for Aachen er inntatt. Marktroppene har her fått den første støtte fra lufta på 10 dager. Det kjempe fra hus til hus i Coslar vest for Julich. Kampene om Venlo nærmer seg sin siste fase. Tyskerne holder framdeles et 1 km. dypt brohode rett overfor Venlo. Fiendtlige grupper V for Maas er tilintetgjort. Sø for Aachen har de all. rykket gjennom Hürtgenskogen etter 10 dages kamper og har nådd Hürtgen, som de har rykket inn i. Tyskerne setter alle krefter inn på å stenge framrykkingen inn på Köln-sletten. De all. fører fram 2 støtkiler her, som nå står henholdsvis 6 og 12 km. fra Düren. - Tyskernes motstand på sletten i nedre Elsass er i ferd med å bryte sammen. De all. har inntatt 10 fort i Maginot-linjen og har bl.a. besatt en stor underjordisk ammunisjonsfabrikk og her erobret store mengder materiell. Etter erobringen av Metz har disse tropper rykket videre mot Saar og står nå 8 km. fra den t. grense. Strassbourg er nå helt rensert for fiender, men tyskerne holder framdeles brua over Rhinen til Kehl. Etter et lengere opphold på grunn av bedrøvelige værforhold er nå de all. luftarmadaer pånytt satt inn for fullt. Tusener av brit. og am. bombefly med sterk jager eskorte har angrepet oljeraffinerier, krigsviktige bedrifter og kommunikasjonsentra. 27 jernbanetog ble bombet i Nederland natt til søndag og 31 igårnatt. Den t. jagermotstand i luften har vært sterkere i det siste. I et angrep kom således 400 t. jagere opp, hvorav 122 måtte i bakken, mens am. selv mistet 50 fly. --- Italia. - Sø for Faenze har brit. og polske tropper brutt ned all fiendtlig motstand og rykket inn i byens forsteder. De forfølger fienden nordover og har nådd elva Lamone. De møter her bare svak motstand. Montebelvedere er tatt av amerikanerne. --- Fra Titos hovedkvarter meldes at tyske tropper fra Hellas forsøker å bryte seg veg nordover mellom Montenegro og Albania, men blir slått tilbake av Titos tropper. Det raser heftige kamper.

Østfronten. - NØ for Budapest avskar russ. på lørdag riksveien mellom Budapest og Hatvan. Byen som er et meget viktig trafikkknutepunkt meldes nå å være erobret. Offensiven i Tsjekkoslovakiet fortsetter. I øst har russ. gått over flere elver i fjellene og inntatt 60 bebodde steder foruten byene Humine og Miha-novce. All t. motstand på Øsel er nå opphørt og russ. tok her et stort bytte. Man mener nå at den russ. vinteroff. står for døren. --- Fra Stillhavet meldes at de all. i Burma har trent 19 km. inn på jap. okkupert område. Også de kinesiske tropper har hatt ny framgang her. 60 000 japanere er utslettet siden offensiven i Burma tok til. Ytterligere 30 000 har satt livet til i jungelen. Tokio er bombet for 3. gang. 72 jap. fly og 19 skip er ødelagt ved Filipinene under forsøk på å komme de betrente jap. tropper på Loyte til unds. Finsk kringkasting sa igår om Nord-Norge* Det nordligste Norge står foran en fullstendig ødeleggelse. 250 000 mennesker blir drevet fra sine hjem uten å få ta med seg hverken mat eller klær. Man må spørge seg selv hva i all verden tyskerne tror de vinner med denne raskap. Det er en blind, sanseløs villskap overfor uskyldige mennesker. De tyske ledere glemmer å ta i betraktning at regnskapets dag vil komme. --- Sprengningen i Vålerenggt. som krevet flere menneskeliv, var som vi før har opplyst ikke satt igang fra ansvarlig hold. Resultatet av sprengn. på Aker og Nyland var at 2 store båter ble senket, 1 oljetanker satt i brann, 1 sprengt i 1 satt på land. --- Søndag ble Fjell-Hansens karosserifabr. i Sandakervn. som disp. av 1 ungarsk "jøde", sprengt i luften.

vVvVvVv

Da de danske sabotører tok "Storebelt".

Svenske aviser bringer nærmere opplysninger om det freidige kupp, da Danmarks største jernbaneferge "Storebelt" ble ført over til Sverige av sabotører. Det var den 3. nov ember om kvelden at fergen gikk fra Korsør til København for å repareres. Den gikk nord om Sjælland eskortert av en tysk minesveiper. Det var storm og høy sjø så den lille minesveiper krenget så voldsomt at sjefen ga ordre til at fergen skulle gå inn til Hundestad for natten. Det var her "Storebelt" fikk sine blindpasasjerer, for i Korsør var det streng kontroll. Etter et døgn gikk fergen atter ut med minesveiperen som eskorte. Kommet midtveis i sundet, som her er 4 km. bredt, dukker de 5 sabotører plutselig fram med revolvere og håndgranater. Kapteinen visste intet før han hadde en revolver i ryggen og en mann ble plasert i maskinen for å sørge for at det ble satt full fart på. Ingen kunne gjøre motstand - og det kan jo hende de heller ikke gjorde noe forsøk, men derom tier historien. Den tyske minesveiper ble ikke klar over at kursen ble satt mot Helsingborg før det var for sent. Den kunne ikke ta igjen fergen, som snart var inne i svensk farvann- og minesveiperen måtte gjøre venderis. "Storebelt" har aldri gått mellom Danmark og Sverige, men bare i dansk fart.

Over 450 000 tonn bomber er kastet mot mål på krigsskueplassene i Middelhavet og området her siden de alliertes landstigningsoperasjoner i Nord-Afrika for 2 år siden. Over 10.000 fly er ødelagt i samme tidrom, og over 40 % av de tyske oljetilførsler er avskåret som følge av angrepene på oljeraffinerier på Balkan og i Tyskland. I et telegram fra Rom heter det: "Vi kan nu rette angrep mot mål i Sør-Europa hvor vi vil uten å forstyrres av det tyske flyvåpen. Vi har fullstendig herredømme i luften over våre armeer, våre havner, våre tilførselslinjer og flybaser. Intet fiendeplan opererer over Middelhavet og ingen fiendtlige ubåter i disse farvann" - heter det.

Ungarns generalstabsjef, som er innsatt av tyskerne, er en avskyelig sadist og massemorder, som i Ungarn for sine ugjerninger ble dømt til 15 års tukthus. Han heter Halmilz cyner og var kaptein da tyskerne rykket inn i Jugoslavia, hvor han ble sjef for de ungarske besetnings-tropper i byen Ujvidek. For å statuere et eksempel beordret han her massebord på en hel bydel, slik at 8000 mennesker, både serber og ungarere ble drept. Likene ble kastet i Donau hvor de fløt omkring i måneder etterpå. Den daværende ministerpresident Bardosi undertrykte saken, men da Kallay kom til makten tok han op saken i parlamentet med den følge at kapteinen og fire av hans medhjelpere ble arrestert og etter en lang process ble han dømt til 15 års tukthus. På en mystisk måte fikk tyskerne arrangert en flukt med fly til Tyskland for de 5. Da nå tyskerne helt tok makten i Ungarn kom de 5 triumferende tilbake - og nu er boddelen altså blitt generalstabsjef i Ungarn. - Nazistene vet nok hvilke uhyrer de setter i spissen for sin vanvittige krig.

Stemningen i Sverige mot tyskerne vokser raskt fra dag til dag. Det går ikke en dag uten at de svenske aviser har ledende artikler hvor de drar skarpt til orde mot vandalene - uttrykk, som stadig benyttes. Ikke minst er det tyskerne og leiesvennenes framferd mot befolkningen i Nord-Norge, som har satt sinnene i opprør. "Et barbari uten like, en av verdenshistoriens største tragedier". Dagens Nyheter: "Den sv-enske nøytralitet fristes til det ytterste". - I riksdagen har en representant interpellert statsministeren om hv ilke opplysninger regjeringen kan gi om tilstanden i Norge og hvilke forholdsregler er tatt fra svensk side for å hjelpe den nødlidende befolkning. Det er full enighet i Sverige om at intet skal spares for å yte hjelp. På bakgrunn av denne ~~stemning~~ enstemmige opinion i vårt broderland i så henseende kommer "minister" Whist lange løgnaktige artikkel i våre dagsaviser i den rette belysning. Göteborgsavisene fører nå et ganske truende språk mot Tyskland. "Tyskerne bør ikke lenger kunne stole på at en protest eller en svensk advarsel er en helt ufarlig sak, som man trygt kan forbigå eller feie til side. Situasjonen er noget anderledes enn den har vært tidligere". Dette er rene ord for pengene.

Folkestemningen i Sverige er nå mer og mer blitt fylt med forbitrelse og hat mot Naziveldet. Riktignok kunne svenske aviser fortelle om et halvt snes ungdommer fra Kalmar som forsøkte å rømme til Tyskland for å delta i nazismens døds-kamp, så det er fanatiske nazikretser i vårt naboland også. Men på den annen side er nok trygt kunne påståes at det aldeles overveldende flertall i folket er antinazistisk. Det er ikke bare naziveldets håpløse stilling, som har skapt denne stemning. Det er kanskje mer slik at folkemeningen har fått friere anledning nå til å tale ut enn før, da myndighetene følte seg så ~~sterkt~~ sterkt trykket av den tyske militærmakt at det ble lagt en sterk demper på det frie ord. Men det som kanskje har virket sterkest er at svenskene endelig er blitt overbevist om tyskerne utallige skjendelsgjerninger i de okkuperte land. Det er ikke enkeltstående tilfelle. Det er så overveldende, så ~~typisk~~ typisk for tysk okkupasjonsystem at det må ~~slå~~ slå alle kulturfolk med forferdelse og plasere Naziveldet i en folkegruppe for seg, som intet har med kultur og sivilisasjon å gjøre uten på de rent tekniske områder. Det ble tydelig for alle svenske, især etter "Westfalen"s forlis og etter tyskerne herjinger i finsk Lapland, hvor det av byen Rovaniemi praktisk talt bare er kirkegården igjen. - Den frie tale i riksdagen, som vi fornylig gjenga, er et av tegnene på det svenske folks tilfriskning. Og regjeringens protester overfor den tyske politikk i Norge og Danmark likeså. Tyskerne er blitt rasende, og dr. Schmidt truer og refser Sverige. Til gjengjeld noterte engelske aviser med glede den skarpere tone mot tysk politikk i den svenske presse. Ja, et av de engelske blad, "Yorshire Post" mener endog å kunne fortolke de svenske stemninger slik at man i Sverige er beredt til å la armeen som er ypperlig rustet til et vinterfelttog - ta på seg endel av de oppgaver som kan komme på et tidspunkt da nazistisk brutalitet kan ventes å nå sitt høydepunkt også blant de nordiske folk.

"Det vil ta hundre år før vi tar mot noen tysk turist i Finland" sa en høyere finsk offiser nylig til en svensk presseman. Offiseren siktet til de grusomme ødeleggelse, som tyskerne har satt i verk under sin retrett i Nord-Finland. Byen Rovaniemi på ca. 8000 innbyggere og med over 1000 bygninger er fullstendig utslettet, og ennå eksploderer en mine her og der, når man begynner å grave i ruinene. Alt er ødelagt også i omegnen, selv sykehus og sanatorier, som tyskerne helt til det siste ble forpleiet i. Ja, endog båter som var lagt i vinteropplag langs elva er hugget i stykker. Det er en fanatisk og vild ødeleggeslyst, som har behersket de retirerende kompanier, en rent kanibalsk bestialitet som intet har skånet. Om man finske erfarer dette, de s (a) dog på et visst tidspunkt var Tysklands venner og samarbeidet med Hitler, hva kan en si vente i de land, som er okkupert i skarp strid mot nazitroppene? Når vil vi atter by tyske turister velkommen? - A l d r i! - vil de fleste svare. Men hva skal en så si om de forredere, som oppe i Nord-Norge hjelper tyskerne med å brenne opp norske byer og jage befolkningen halvpåkledd ut i vinterkulde langs øde veier. De har dømt seg selv og sitt "parti" til den strengeste straff som overhodet kan ramme menneskelige udyr.

Blir de olympiske leker avholdt i Moskva neste gang? - Dette spørsmål drøftes for tiden i Finland. En venter at Sovjet vil slutte seg til den internasjonale olympiske komité, og hvis det skjer, skulle Russland ha alle forutsetninger for å kunne innby nasjonene til Moskva. Det er nå 12 mill. aktive idrettsmenn i Sovjet, 7000 idrettsplasser, 1600 sportshaller, 45000 ballplasser, og et stort antall svømmeanlegg. I Moskva er det et Stadion for 80000 tilskuere, og et nytt for 105000 tilskuere var under bygning da det tyske angrep satte inn. Det eneste som er vanskelig er å skaffe et passende skiterrang i Moskvas omegn. - Hvor meget av alle disse idrettsanlegg som krig har ødelagt, vet en ennå ikke. Men det settes en utrolig fart i all gjenoppbygging i Sovjet. - De olympiske leker skal holdes i 1948. Finland evner ikke å ta dem.

Margaretabroen i Budapest, som gikk i luften, er etter de siste meldinger sprengt av ungarske sabotører, som hadde fått de tyske sprengladningene til å eksplodere. Broen var fullpakket av tyske tropper og stridsvogner. - Hundrevis av lik flyter nedover elva.

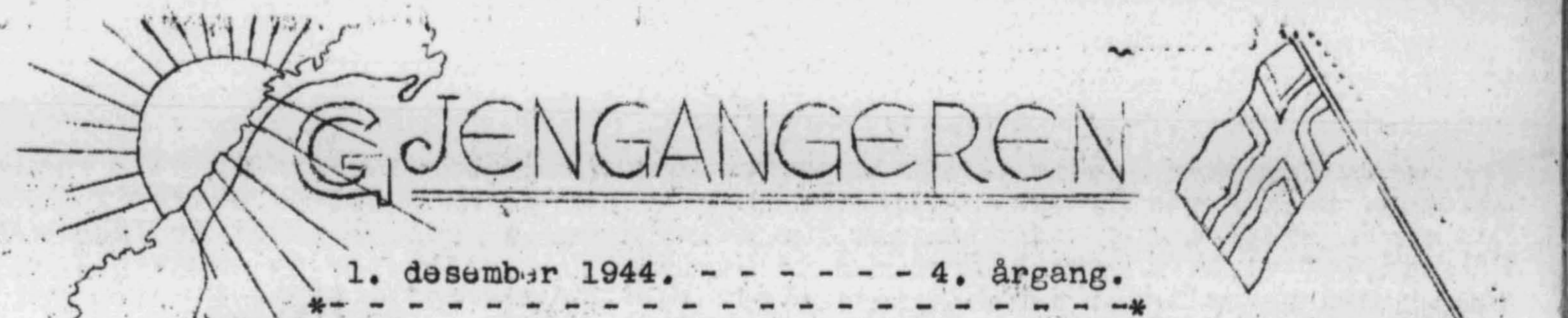
Krukken går så lenge til vanns.....

I "Aftenposten" for 11/11 etterlyses navn og adresse til "frøken Jøssing". Her er den: Aftenpostens redaksjon, Akersgata 51, -- Avisen har vært oppmerksom på at tøvet kan bli gjennomskuet, og har "tatt tyren ved hornene" ved å la "fru ikke-jøssing" beskyldt Aftenposten for selv å ha laget "frøken Jøssings" epistel. Det må vel være meningen å øke troverdigheten av det første brev på denne måten. Vi vet ikke om det er herr Beggerud eller Aftenposten selv som har satt isene denne nye form for propaganda. Og vi er derfor heller ikke klar over hvem vi ler av. Men det kan jo også være temmelig likegyldig. Den måten de utnytter sin nye ide på tyder imidlertid på at de synes de er mektig fiffige. Det vrirler av innlegg av "Ikke NS, men allikevel tenkende", "14 år i Amerika" (begge i Aft.p. for 14.ds.), "Deres gamle jøssing" (13. ds.), "Far til tre barn" og "frøken Jøssing" (begge 11. ds.) osv. osv. Denne overdrivelse viser at de er meget stolte av sitt påfunn.

Det interessante ved denne form for propaganda er imidlertid den åpne innrømmelse av at NS ikke vinner gehør hos leserne. Helt klart kommer dette fram i Albert Wieseners artikkel "Angiveri" i Aftenposten for 8. ds., hvor han sier: "Jeg er ikke NS-medlem. Det har sine grunner". Hans håpløse forsøk på å øke vekten av sine ord gjennom denne bekjennelse er ganske interessant. Quislingene har omsider oppdaget sannheten i det gamle ord: "Krukken går så lenge til vanns at den kommer hankeløs igjen". -- Ingen tror lenger på NS og dets historier, og så forsøker quislingene å gjøre sine meninger gjeldende gjennom selvlagede talerør som NB ikke er medlemmer av NS. Men for det tilfelle at herr Beggerud eller Aftenposten skulle gå med et lite håp om vellykket aksjon, skal vi meddele ham: Legene ler -- h å n l e r. Dessuten er de irritert over en slik undervurdering -- selv om den kommer fra NS. Det siste kan kanskje være en oppmuntring -- til fortsatte bedrifter.

Frankrike påny som stormakt. -- Etter Churchills besøk i Paris er det avgjort at Frankrike påny trer inn i rekken av de europeiske stormakter. Den franske arme skal nå utstyres med våpen av alle slags og få sin oppgave ikke bare i den avgjørende sluttkrig mot Naziveldet, men også i besettelsen av Tyskland i etterkrigstiden. Det arbeides nå med å skape en Vest-Europeisk blokk av England, Frankrike, Belgia og Holland. Det er ledd i det sikkerhetssystem, som i vest skal danne den samme garanti mot nye kriger, som Sovjet i øst. -- De Gaulle er innbudt til Moskva og reiser dit med det første. Utenriksminister Bidault følger med, og det er ikke usannsynlig at Frankrike, som fremfor alt søker å skape sikkerhet mot nye krigsplaner fra Tysklands side, ønsker å slutte en intimere forbindelse med Sovjet, enn bare den internasjonale sikkerhetsorganisasjon kan gi. -- Den sone av Tyskland, som det blir overlatt Frankrike å besette og administrere etter krigen i en periode, som nærmere vil bli fastsatt ved fredslutningen er Ruhr og Rhinlandet.

Det som nå hender i N. Norge er historiens største krigsforbrytelse. Buskapsen slaktes ned, båtene brennes, busene brennes -- og de ulykkelige føres avsted på skøyter og båter. Vi skal "reddes". Flommen har tatt oss, skriver en absolutt pålidelig kilde til oss fra Troms. Her finnes ingen hjelp eller redning. De ville være i sine heimer og var trofaste, ventet og håpet. Men -- "en hai følger båten". Bløndigheten er ubeskrivelig. Skal dette fortsette er Nord-Norge dødsdømt. Og det rettop på grunn av sin seige motstand. De er fanger som føres avsted. Det er ikke frivillig, det er ikke frivillig. De flykter til fjells, men spores opp. Hvor skal de også gjøre av seg? Verst blir det for den fattige fiskerbefolkning av blandingsrasen. Avisene? Det er blank løgn, alt det gjøres grundig. Blussene lyser langs Finnmarks nakne kyst. Det er heimene som brenner. Folk sydpå kan ikke forstå den tragedie som utspilles heroppe på denne tiden av året. Disse mennesker hadde det relativt bra med et par kuer og sin båt eller skøyte eller begge deler. Mange var velstandsfolk. Ingen "evakuerte" godvillig (uten den bestemte sort). Nå er turen kommet til Troms fylke. Skredet tar oss. "Kommer ikke Olav Trygvason?". Nord-fylket er allerede ryddet. Folk dør -- og folk fødes i denne jammer. Mange sier at de kunne ha klart seg i 6 måneder eller 1 år hvis de hadde fått være i ro -- selv om vi hadde vært avskåret. Men nå er selv fisken tatt fra dem. For en jammer. Sykdom -- Kulde -- nød.

1. desember 1944. -- 4. årgang.

VESTFRONTEN. -- Kanad. tropper har brutt igjennom og gått over den tyske grense ø for Nijmegen i Holland. Den 1. og 9. am. arme trues å bryte igjennom, men møter innbitt t. motstand. I de siste 9 dager er det her ødelagt 140 t. tanks og tatt 7000 t. fanger. 2 byer ø for Hürtgenskogen er blitt inntatt. All. styrker har tatt Koslar og Hürtgen og Langerwehe. Det kjempes nå i gatene i Grosshau og Jüngelsdorf. Den 3. am. arme har befestet sine stillinger og står nå ikke fullt 3 km. fra Saarlautern. De har rykket inn i knutepunktet Saar-Union og har gått over den t. grense på 2 nye steder. Litt lenger nord har de erobret en rekke dominerende høyder med utsikt over Mørzig. Den 7. am. og 1. franske arme har fra offensiven satte inn befridd over 1100 franske landsbyer og tatt over 22000 t. fanger. Tyskerne er drevet ut av halvparten av Alcassee. Byen Erstein er inntatt. Stillingen for de t. styrkene som forsøker å trekke seg tilbake fra Vogesene er fortvilet. Et område på 125 km² er omringet av franskmennene og mange fanger er allerede tatt. Tyskernes Vogeserfront holder på å bryte sammen. Brit. bombefly fra Italia angrep mål i Østerrike inatt. Mosquitofly var over Hannover. Alle fly vendte tilbake. En styrke på over 4000 all. fly fortsatte igår sine angrep mot tyske jernbane- og oljemål uten å møte luftmotstand. Over 1000 flyg. festninger med over 1000 jagere angrep idagonsdag oljeraff. i Mistburg og jernbanestomter i Han og andre mål i V. Tyskl. Bare 4 am. b.fly gikk tapt. Likeledes ble Essen, Eneus og Nürnberg angrepet av brit. fly. -- I Belgia er det oppstått store vanskeligheter. Årsaken til vanskelighetene synes å være at regjeringen beskyldes for løffelighet i behandlingen av stripete som har gått tyskerne til hånde. Det har brutt ut streik i Bryssel. Den franske regjering har grepet inn og har overtatt 2 kullgruber i 2 departementer. -- ITALIA- De all. tropper opprettholder sitt press på de t. linjer. I Albertoområdet yder tyskerne sterk motstand og har også på enkelte avsnitt tilbakeerobret 3 støttepunkter. -- Fra TITO's hovedkvarter meldes at jugosl. avdelinger har sikret sitt brufeste ved Jania i Øst Bosnia og inntatt byen av samme navn. Det meldes at tyskerne demonterer alle fabrikkarlegg så fort de kan før de rømmer. 105 jugosl. quislinger som har gjort lakeitjeneste for tyskerne er etter dom blitt henrettet. (Ugraset utrykkes) -- ØSTFRONTEN -- Russerne i Syd Ungarn brutt gjennom fiendens forsvarslinjer og gått over Donau på en 150 km. lang front og i en dybde av 40 km. 3 større byer og knutepunkter er erobret, bl. dem Mohatsch og Petsch, samt 300 andre bebodde steder. -- FINNENE har nådd den norske grensa på et nytt sted og har bedfridd Enontekiö på grensen. Etter finske meldinger har tyskerne svidd av over 10 000 hus i Finnland under sin retrett. -- STILLEHAVET- Tokio er i ferd med å lide Berlins skjebne. Byen er nå blitt bombet for 3 gang på 1 uke. Store branner raser i byens sentrum. Ingen fly gikk tapt. Likeledes har jap. forsvarsverker i Hollandsk Ost-India blitt bombet. Am. fly og sjøstridskrefter har på ny gjort det av med en jap. konvoy, den 6. på rad, utenfor Leyte i Filipinene. Denne konvoy bestod av 13 skip som samtlige ble senket. Ca. 4000 jap. soldater druknet. -- N O R G E. -- Ved innseilinger til Sognefjorden har avdelinger av den norske marine angrepet en t. konvoy og senket 1 armert tråler 1 annet eskorteskip og fått treff inn på et større skip med torpedo. Likeledes ble mindre fartøyer rammet. Nordmennene hadde ingen tap. -- Svensk kringkasting melder at det er innført portforbud i Bergen. -- Et ryk sier at von Falkenhorst er avsatt fra sin stilling som befalshaver i Norge og Rendulic innsatt i hans sted. -- Befestningsarbeidene rundt Narvik fortsetter. Etter forlydende er den avholdte lege Rolf Bache, Lysaker, skutt av tyskerne den 25/11. I Vang på Hedemarken er det arrestert ca. 100 gårdbrukere. -- SE OPP FOR PROVKATØRER. ET ORD FRA DIN MUNN HAR KANSKJE ALLEREDE BRAGT EN LANDSMANN I ULYKKE.

VVVVVVV